

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİMDALI
MESLEKİ RESİM EĞİTİMİ BİLİM DALI

SANAT AKIMLARININ MODA TASARIM EĞİTİMİ VEREN
KURUMLARIN DERS PROGRAMLARINA
YANSIMALARINA İLİŞKİN
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
NURCAN KILINÇ

ANKARA
Haziran,2009

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİMDALI
MESLEKİ RESİM EĞİTİMİ BİLİM DALI

SANAT AKIMLARININ MODA TASARIM EĞİTİMİ VEREN
KURUMLARIN DERS PROGRAMLARINA
YANSIMALARINA İLİŞKİN
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nurcan KILINÇ

Danışman: Doç. Dr. Canan DELİDUMAN

ANKARA
Haziran,2009

ÖNSÖZ

Moda, yüzyıllar boyunca tarihin göz alıcı olayları ile yakın etkileşimine bağlı olarak insanlık için önemli bir kavram olmuştur. Günümüzde, küresel akımların ve teknolojik gelişmelerin bir sonucu olarak moda, bugünün dünyasında çok daha önemli bir role kavuşmuştur. Bunun yanında, moda sanayisinde faaliyet gösteren firmalar, pazarlamanın kendi pazar konumlarını güçlendirmede ve rakiplere karşı rekabet avantajını kazanmakta ne denli etkili olduğunu fark etmişlerdir. Böylelikle, moda endüstrisi günden güne yeni yatırımları çeken, dinamik doğaya sahip, gelişen bir sektör halini almıştır.

Bu araştırma çağdaş moda akımlarının modaya etkileri ve eğitimdeki yansımalarını incelemiştir, örnek tasarımlar yorumlanmış ve ön lisans öğrencilerine uygulanan anket sonucunda sanat akımlarının moda tasarım ders programlarına yansımalarına ilişkin görüşleri alınmıştır.

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde bana yol gösteren, ilgisi ve desteğiyle bana yardımcı olan değerli danışmanım Sayın Doç. Dr. Canan Deliduman'a ve bu araştırma boyunca bana maddi ve manevi açıdan destek olan aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ankara.06,2009

Nurcan KILINÇ

ÖZET

Bu çalışmanın genel amacı Çağdaş Sanat Akımlarından Minimalizm, Sürrealizmin, Op Artın, Pop Art ve Fütürizmin Modaya etkileri eğitimdeki uygulamaları incelemek, örnek olacak sürrealist Tablo ve tasarımları doğrultusunda, ön lisans öğrencilerinin tasarımlarına yön vermek analiz edip sonuçları çıkarmaktır.

Bu araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanacak gözlem formları yoluyla toplanmıştır. Bunun için önce literatür ve benzer konularda yapılmış tezler incelenmiştir. Daha sonra anket taslağı geliştirilmiştir. Bu anket üç uzman görüşü ile tekrar düzenlenmiştir. Bu düzenlemeler doğrultusunda son şekli verilen anket araştırmacı tarafından Celal Bayar Üniversitesi Salihli Meslek Yüksekokulu öğrencilerine uygulanmıştır. Elde edilen veriler değerlendirilerek yorumlar yapılmıştır.

Celal Bayar Üniversitesi Salihli Meslek Yüksekokulu'nda Deri Konfeksiyon bölümünden giysi tasarımı dersi alan öğrencilerden çağdaş moda akımları ve stilistik uygulamalı dersi alan tekstil bölümü öğrencilerden random yolu ile seçilmiş kişilerin görüşleri alınmıştır. Öğrenciler tasarımlara başlamadan önce tekstil bölümü öğrencileri ve deri konfeksiyon bölümü öğrencilerine sanat ve moda ile ilgili genel tarih bilgisi verilmiş ve ardından sanat akımlarından seçilmiş olan minimaliz, pop art, op art, sürrealizm, fütürizm anlatılarak örnek resimler gösterilmiş moda ile etkileşimlerinden bahsedilmiş ve her akımın modacılarından bahsedilmiş tasarımlara yansımaları sunulmuştur.

Daha sonra öğrencilere sanat akımlarının moda tasarım ders programlarına yansımalarına ilişkin anket uygulanmış ve öğrencilerin görüşleri alınarak öneriler geliştirilmiştir. Ders programlarına sanat akımları ile ilgili derslerin eklenmesi, öğrencilere sanat ve moda akımları ile ilgili seminerlerin verilmesi ve sanat akımlarının etkisinde kalan modacıların ders müfredatlarına eklenmesi gibi öneriler kapsamında ders programları değerlendirilmelidir.

ABSTRACT

The overall objective of this study is to examine the effects of Minimalism, Surrealism, Op Art, Pop Art and Futurism of the Fashion, their implementation on the education, to interpret the model surrealist paintings and designs, to analyze the designs produced by undergraduate students and to make conclusions on them.

The data on this study have been collected by means of the observation forms to be prepared by the researcher. To do that, the thesis on literature and similar subjects have been examined. Later, the draft observation form has been developed. This draft has been implemented on a group of experts and implementers, and their views have been evaluated. The forms which have been concluded under the light of the related views have been implemented on the students of Celal Bayar University, Vocational School of Salihli by the researcher. The data gathered have been evaluated and interpreted.

30 students from the Ready-to-Wear Leather Department of Celal Bayar University Vocational School of Salihli who have taken cloth design classes and 30 students from the textile department of the same university who have taken contemporary fashion movements classes and practical designship have been selected. The selected students have been provided with general knowledge on art and fashion and then fashion and art movements have been taught. Minimalism, pop art, op art, surrealism and futurism, the selected art movements have been explained and sample images have been shown to touch upon their interaction with the fashion. Designers that belong to each of the selected movements have been explained and reflections on the designs have been demonstrated. The subjects have been determined in accordance with the explanations and images demonstrated and the students have been asked to design their products considering the art movements. According to the data from the observation forms, it has been observed that most of the students' designs had been affected by surrealism and futurism.

It has also been observed that the students have been confident as they have been completely free.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	
ÖN SÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
TABLolar LİSTESİ	iv
RESİMLER LİSTESİ	v

BÖLÜM I**GİRİŞ**

1.1 Problem	1
1.2 Amaç	10
1.3 Önem	10
1.4 Varsayımlar	11
1.5 Sınırlılıklar	11
1.6 Tanımlar	11

BÖLÜM II

YÖNTEM	12
2.1 Araştırmanın Modeli	12
2.2 Evren ve Örneklem	12
2.3 Verilerin Toplanması	13
2.4 Verilerin Analizi	13

BÖLÜM III

3. BULGULAR ve YORUM	14
----------------------------	----

BÖLÜM IV

SONUÇ ve ÖNERİLER	43
Sonuç	43
Öneriler	48
KAYNAKÇA	52
EKLER	56

TABLÖLAR LİSTESİSayfa No**A-ÖRNEKLEM GRUPLARA İLİŞKİN TABLO**

TABLO III.1. Örneklem Grubunun Cinsiyet Ve Bölümlere Göre Dağılımı.....	14
---	----

B-ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN TABLOLAR

TABLO III.2:Sanat Akımlarından Pop Art'ın Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansıması.....	15
--	----

TABLO III.3.Pop Art'ın Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansıması.....	16
--	----

TABLO III.4. Pop Art'ın Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansıması.....	17
--	----

TABLO III.5. Pop Art'ın Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansıması	19
--	----

TABLO III.6. Op Art'ın Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımasına İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	20
---	----

TABLO III.7. Op Art'ın Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansıması	21
---	----

TABLO III.8. Op Art'ın Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansıması.....	23
---	----

TABLO III.9. Op Art'ın Art'ın Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansıması	24
--	----

TABLO III.10. Minimaliz'in Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansıması.....	25
---	----

TABLO III.11. Minimalizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	27
TABLO III.12. Minimalizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	28
TABLO III.13. Minimalizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	29
TABLO III.14. Futurizmin Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	30
TABLO III.15. Futurizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	32
TABLO III.16. Futurizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	34
TABLO III.17. Futurizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	36
TABLO III.18. Sürrealizmin Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	37
TABLO III.19. Sürrealizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	39
TABLO III.20. Sürrealizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	40
TABLO III.21. Sürrealizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	42

RESİMLER LİSTESİ**Sayfa No**

RESİM NO 1:SALVADOR DALİ.....	57
RESİM NO 2:SALVADOR DALİ.....	58
RESİM NO 3:SALVADOR DALİ.....	59
RESİM NO 4:RENE MAGRİTTE.....	60
RESİM NO 5:RENE MAGRİTTE.....	61
RESİM NO 6:CHIRICO.....	62
RESİM NO7:YVES TANGUY.....	63
RESİM NO 8:CHRİSTİAN DİOR.....	64
RESİM NO 9: CHRİSTİAN DİOR.....	65
RESİM NO 10:JOHN GALLİANO.....	66
RESİM NO 11: JOHN GALLİANO.....	67
RESİM NO 12: JOHN GALLİANO.....	68

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu çalışmanın genel amacı Sanat Akımlarından Minimalizm, Sürrealizmin, Op Artın, Pop Art Ve Fütürizmin Modaya etkileri eğitimdeki uygulamaları incelemek ve yapılan anket sonucunda yukarıda adı geçen sanat akımlarının moda tasarım ders programlarına yansımalarına ilişkin öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu bölümde sanat ve moda etkileşiminden bahsettikten sonra bu araştırmaya konu olan Celal Bayar Üniversitesi Salihli Meslek Yüksekokulu Deri Konfeksiyon ve Tekstil bölümlerinin ders programları tanıtılmış böylece problemin bütün içindeki yeri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca araştırmanın amacına, önemine, sınırlılıklarına araştırmaya başlarken yapılan varsayımlara, tezde geçen önemli terimlerin hangi anlamlarda kullanıldığına, araştırmaya ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

1.1.1.PROBLEM DURUMU

20. yüzyılın ilk yarısında ortaya çıkan, dönem itibariyle geçmiş sanat anlayışları ve devrimsel bir yapıda algılanması gereken Kübizm, Dadaizm, Soyut Sanat gibi akımların etkilerini yüzyılın ikinci yarısında daha fazla görmekteyiz.

Çağdaş sanatın merkezinin Avrupa'dan Amerika'ya özellikle New York 'a göç etmesinden sonra "Art Market" kavramı da öncesi ile kıyaslanamayacak çeşitlilik ve niteliğe kavuşmuştur. (Türkdoğan,2004:21)

1960 sonrasında ise sanat üretimlerinde geleneksel malzemenin terk edilerek, çağın teknik olanakları ile resim dışı üretim olanaklarının zorlandığı görülür. Yine bu döneme özgü olarak, artık el becerisinin kutsandığı görüşünün açılması söz konusudur. Yaratıcı düşünce ve felsefe belki de gecikmeli bir tonda sanat eserinin çekirdeğini oluşturur pozisyonda ortaya çıkmıştır.

60 sonrasında "sanat akımı" olarak incelenen hareketlerin, geçmiş yüzyıllarında ki sanat akımı/yıl oranına bakacak olursak neredeyse bütün sanat tarihi kadar yoğun bir dönem olduğunu görürüz. Burada dikkat edilecek nokta "sanat akımları"nın sayı ve ömürlerinin yoğun ve kısa oluşlarıdır. Bir akım çok kısa sürede gündeme gelip gene çok kısa bir sürede tükenebilmektedir. Bu durum bugüne gelindiğinde her sanatçının "akım" olarak ortaya çıkması aynı zamanda küçük gruplar halinde bir araya gelen sanatçıların hemen bir manifesto ile gündeme gelmesi ve daha da önemlisi iletişim olarak sağlanmaktadır. "Sanat

Piyasası” olgusunun da bu durumun oluşmasında etkisi olmakla birlikte sanatçılar ve gruplar özellikle iletişim aygıtları ile global düzeyde gündeme gelebilmektedir. (Türkdoğan,2004:23-24)

Tüm bunların yanında günümüz sanatına ilişkin referanslarda adı geçen sanatçıların hemen hepsinin Batı orijinli merkezlerden alınması rahatsızlık verici bir ayrıntı olarak belirtilmelidir. Maalesef ulaşılabilir kaynaklar açısından tüm dünya sanatının taranması olası görülmemekle birlikte çağdaş sanat üretiminin sadece Batı uygarlığı ve ülkelerine mahsus olmadığı belirtilmelidir. Aynı erişim kaynaklarına sahip sanatçıların Batı argümanları ve dil olanakları ile üretimler yapmaları da bir hak olarak algılanmalıdır.

Batının üçüncü dünya ülkeleri başta olmak üzere “öteki” sanatçılardan değişik üretimler yapması beklentisine girmesi de kesinlikle kabul edilemez. Nitekim New York, Berlin, Amsterdam gibi çağdaş sanat üretimlerinin yoğunlaştığı metropollerde çok sayıda üçüncü dünya ülkesi sanatçının toplanması, bu ülkelerde ki potansiyeli ve kapitalin eşinden giden sanatsal üretime işaret etmektedir. (Türkdoğan,2004:23-24)

Sanatın gelişimi ve değişimi ile çeşitli sanat akımları ortaya çıkmıştır. Bunlardan özellikle 60 sonrası sanat akımları çağdaş sanat akımları olarak nitelendirilmiş ve bu akımların modaya etkileri görülmüştür.

Sanat ve moda birbirinden ayrı düşünülemez bir bağa sahiptir. Fakat günümüzde genç moda tasarımcılar eğitimdeki eksiklikler nedeniyle belli bir sanat akımına dahil olsalar bile bunun farkında değiller. Özellikle sürrealizm,minimalizm,op art ,pop art ve futurizmin modaya etkileri oldukça büyüktür.

Moda akımlarında 1940’lı yıllara baktığımızda kurucu tasarımcılar arasında yer alan moda tasarımcısı Erte tasarımlarında Kübizmin etkisinden çıkmamış ve bunu tasarımlarına yansıtmıştır.

Giyim kişilik özellikleri doğrultusunda yaşamın her anında her ortamda insanın temel gereksinimlerinden birisidir. Bu gereksinim moda olgusu içerisinde bireyin kendini kanıtlama, toplum içerisinde kabul görme, kendini gösterme gibi psikolojik dürtülerini de etkilemektedir.

Bir modanın başlama ve değişme nedenleri oldukça karmaşık koşullara bağlanmaktadır. Modayı etkileyen pek çok etmen bulunmaktadır. Ekonomik açıdan ülkelerin bolluk ve kıtlık dönemleri modayı büyük ölçüde etkilenmiştir. Savaş ve kıtlık dönemlerinde eteklerin kısılması ve giysilerde az kumaş gerektiren modellerin seçilmesi, barış ve ekonomik rahatlığın sağlandığı dönemlere de ise gösterişli giysilerin giyilmesi, bol kumaş tüketimi ekonominin etkileri sonucudur.

İnsanlığın gelişimine paralel olarak giyimde gelişmiş sosyal ve ekonomik etkiler doğrultusunda toplumsal bir nitelik kazanmıştır.

İnsanlık tarihinin ilkel dönemden günümüz uygarlığına kadar gelişim gösteren sürecini incelediğimizde, sanatın insanlık tarihi ile yaşıt insanla var olan bir olgu olduğunu görmekteyiz. İlkel dönemden günümüz uygarlığına erişmek insan yaşamının her alanında, bilimde, teknolojiye ve sanatta baş döndürücü gelişmelerin sonucudur. Bu gelişmelerin hızla sürdüğü günümüzde insan uygarlığının varacağı noktayı kestirmek oldukça güçtür.

İlkel topluluklardan başlayarak 21. yüzyıla ulaşan uygarlık tarihine bakıldığında her alanda değişiklikler yaşandığı görülür. İnsanın ve yaşama biçimlerinin geçirdiği değişimler sanata da yansımış buna koşut olarak sanatta değişik dönemler ve akımlar ortaya çıkmıştır. (Etike,2006,s.1,2)

Sanat, uygarlık tarihinin her döneminde varlığını sürdüren önemli bir etkinliktir. Sanat; insanın kendini anlatma, kendi dışındaki dünya ile iletişim kurma ve etkileme gibi dürtüleri ile ortaya çıkan bir olgudur. (Etike,2006,s.1)

Moda bir değişme sürecidir. Üretilen giysinin tarafından beğenilmesi, aranması ve yaygınlaşması durumunda modadan söz edilmektedir. Moda aynı zamanda yenilik arama tutkusudur. Zamanı belirsizdir, oldukça kısa süreler içerisinde moda olan giysiler olduğu gibi uzun süreleri kapsayan ve hatta gelenekselleşen giysilerde bulunmaktadır. Bu tüketicinin belirlediği bir durumdur bu anlamda bir ürün olarak moda: önemli sayıda tüketici tarafından istenen, beğenilen, değişik ve ortama uygun olduğu sürece güncelliğini korumaktadır.

Bu tanımda ki dürtüler yaratma becerisi şu anlamadadır; sanat kimi zaman güzellik duygusu uyandırır, hoş gider, haz verir; kimi zaman üzücü, şaşırtıcı, tiksindirici, acı verici olabilir. Örneğin; Sisley'in empresyonist bir peyzajı insanda güzellik duygusu yaratabilir ama Munch'ın Çığlık adlı baskı resmi korku ve acı verebilir. (Etike,2006,s.3)

Moda, birbirini izleyen moda ürünlerini ortaya çıkaran bir sürekli değişim sürecidir. Benimseme beraberce bir sosyal görüş birliği sergileyen tüketicilerce bir taklit edilen süreci ile olur. Bir şeyin benimseme kararına yol açan ilmeği açıklamada sosyal ya da ekonomik statü kazanma isteğinin önemli olduğu görülmektedir. (Bilgen,1993:18)

Günümüzde sanat sadece müzelerde ya da evlerimizin duvarlarında yer alan resimler, meydanlarda ki heykeller vb. değildir. Sanat yaşamımızın her alanında kendini göstermiştir. Kullandığımız tüm eşyalar, oturduğumuz sandalye, giydiğimiz giysilere kadar her şeyde estetik bir kaygı hakimdir. . Sanat yaratısı gerçekliğin yeniden üretilmesi olarak anlatılabilir. (Südor,2006,s.7)

Bugün sanatın "duygusal ve düşünsel etkileme gücü"ne sahip oluşu daha belirleyicidir. Sanat, güzel ile uğraşır. Güzel göreceli bir kavramdır. Kendi içinde tutarlı bir bütünlüğü taşıyan şey çirkin, acı verici, iğrendirici bile olsa estetik açıdan güzeldir.

Sanatın tanımının değişebilir olması sanatın sınıflandırılmasını da değiştirmektedir. En çok bilinen sınıflandırmaya göre güzel sanatlar üç grupta toplanır.

1. Görsel Sanatlar (Plastik Sanatlar):Göze yönelen resim, heykel, mimarlık sanatları
2. İşitsel Sanatlar(Fonetik Sanatlar): Kulağa yönelen müzik, edebiyat sanatları
3. Görsel-İşitsel Sanatlar(Dramatik Sanatlar):Göze ve kulağa yönelen tiyatro, opera, bale, sinema sanatları.(Etike,2006,s.3)

Sanat; yaşayan ve değişen bir olgudur. Bu nedenle sanatları kesin çizgilerle birbirinden ayırmak, değişmez bir tanım ve sınıflandırma yapmak zordur.

19.yüzyılın sonlarına doğru teknolojik ve endüstriyel gelişmeler, gündelik kullanım eşyalarının üretimini el emeği düzeyinden çıkarıp makine ile üretim aşamasına getirmiştir. Makine, ham maddeyi bitmiş eşyaya dönüştürmektedir. Seri

üretim yoluyla üretimin artması, ürünlerin pazarlanması sorununu yaratmıştır. Ancak, bitmiş eşyanın zerafeti, süsü ve rengiyle alıcılara cazip gelmesi”gerekmektedir . Bu durumda şu gerçek ortaya çıkar:”Başka şeyler eşit olduğunda en artistik olan ürün pazarı tutacaktır” (Read,1973,s.19)

Görsel sanatların öğretiminde “**Görsel Algı**”nın eğitimi temel alınır. İster iki boyutlu olsun ister üç boyutlu olsun bizim dışımızdaki her varlık görsel elemanlar içerir. Her varlığın biçimi, kütlesi, rengi gibi görsel elemanlar vardır. Görsel algılama bilinçlilik taşır. (Balcı,2002,s.8)

Görsel algının yoğunlaşması ile ortaya çıkan tasarım süreci hem modada hem de sanatta birbirini tamamlayan iki unsurdur. Moda ve sanat gerek tarihsel süreç içerisinde gerekse günümüzde birbirinden bağımsız olmayan iki olgudur. Sanat akımları ve moda akımları da bu bütün içerisinde meydana çıkmış ve birçok önemli modacı hem sanatsal yönlerini hem de hayal gücünü tasarımlarında canlandırmıştır.

Moda ile etkileşim halinde olan sanat akımlarından özellikle beş akım moda üzerinde oldukça etkilidir. Bu etkileşimlerin sonucunda birçok defile ve yapılmış ve moda eğitimi veren kurumlarda sanat ve moda akımlarının etkileşimi ders programlarına yansımıştır. Bu sanat akımları; pop art, op art, minimalizm, sürrealizm ve futurizm ‘dir.

Pop Sanat(Pop Art): İngiltere’de ortaya çıkan daha sonra Amerika Birleşik Devletleri’nde sarsıcı etkiye sahip sanatçıları ile ünlenen akımdır. Günümüz sanatına çok önemli etkileri olmuş ve tüm dünyada tanınmış; çağın kültürel mitlerini ve Amerikan yaşam tarzını çoğunlukla kullanmıştır. Konuları bakımından günümüz yaşamına ait ünlü kişilikler, nesneler ile sanatın “sıradan” ve “popüler” olana karşı açık tavrı ile karakterize olmuştur. Pop sanat; doğrudan yaşamın kendine değil, tüketim dünyasının gerçeklerini yansıtan bir dizi göstergeye ilişkindir. (Türkdoğan ,2004,s.25)

İlk olarak 1955 yılında Londra da resimlerinde yapıştırma kâğıt yöntemini uygulayan ressam topluluğunun eserlerini tanıtmak için kullanılan bir kavramdır. 1963 yılından sonra da ABD de 20. y.y. kentinin özelliklerini canlandırmak amacı ile seçilen gerçek nesnelerden veya nesne artıklarından yapılmış kompozisyonlara bu ad

verilmiştir. Bunun içinde sanayi maddelerinden, reklam yöntemlerinden, günlük yaşamda kullanılan araçlardan yararlanılmıştır. Öncüleri arasında Heins, Klein ve Cesar sayılabilir.(Atan,2006,s.292)

Tamamen konu stil ve temleri bir tarafa koyarak günümüz dünyasına içinde yaşayan sıradan insanın ruhunu yansıtmayı hedeflemiştir. Popüler ve elit sanat tarihine karşı çıkarak entelektüelden çok fiziki bir etkilemeyi amaçlayan bu akım daha çok dekoratif hususiyetleriyle dikkat çeken eserlere öncelik vermiştir.

Sanatın kitlesel ruhu olması arzusuda iyice pekişmiştir. En önemli sanatçıları kitle sanatı ruhu arayışında öncü olan Richard Hamilton (1922-), geometrik eğilimleriyle Ediaro Paolozzi (1924-) gibi şahıslarla birlikte, David Hockney (1937-) Allen Jones (1937-) ve Jasper Johnes (1930-) tur. (Beksaç,1993,s.35)

Optik Sanat (Op-Art):Hareket yanılsaması ışık ve ortak mekân, yeni değerler olarak sunulmuştur. Renklerin, biçimlerin, çizgilerin görsel etki yaratmak amacı ile sistematik olarak araştırılması yapıtın kavranması için seyircinin belli bir kültürel birikime gereksinimi olmayışı bu eğilimin temel görüşünü belirlemektedir.

Hacme verilen bu yeni mekân ve önem büyük ölçülerin oranlarının kullanılmasına, kumaşları süsleyen resimlerin yapılmasına ve yeni biçimlerin meydana gelmesine yol açtı.(Atan,2006,s.269)

1962 ‘den sonra gelişen bu akım esas itibariyle kinetik sanat hareketinden kaynak almaktadır. 1964 den sonra op art terimi sanat literatüründe yer almaktadır. Esasında gözün yanılabirliği üstüne araştırmalardan yola çıkarak ikinci ve üçüncü boyutu incelemeye yönelmiştir. Konstrüktivist köklerden yola çıkarak uyumlu göz olgusunu irdeleme eğilimindedir. Bunu içinde beyin ve gözde fiziki yapıya etki yapan ve izleyiciyi hayret ve aldanmaya sürükleyecek imajlar yaratmayı hedeflemektedir. Psijik etki ve fiziki gerçekler arasındaki zıtlığı vurgulayarak çok boyutlu bir görüntü üzerine yerleşen sanatsal biçimi oluşturmak ister bu noktada dost empresyonist sanat anlayışından etkiler almaktadır. Optik oyunlara yer verir anlam ve anlamlaştırma kavramı tamamen bertaraf edilmiştir. En önemli temsilcileri Josef Albers (1888–1976), Victor Vaserley (1908-) ve Yaacov Agam (1928-) dir. (Beksaç,1993,s.36)

Minimal Sanat(Minimalism):Minimal sanat soyut sanatın varlığı en uç noktadadır. Sanat eserini biçim ve renge indirgemeyi amaçlar. Genellikle bir minimal sanat tek bir geometrik biçimli betimlemeden oluşur.(Atan,2006,s.240)Galvenize ve haddelenmiş içerik, floresan tüpleri ateş tuğlası, suni köpük, bakır levhalar basit geometrik biçimde ele alınmıştır. Bu alışılmışın dışındaki maddeleri kullanması sebebiyle minimalistler ve toplum arasında bazı iletişim kopuklukları daima mevcut olmuştur. Sanat eserinin tarzında ziyade tasarımsallığı temeline oturan minimalist düşünce sanatı kesin, ölçülü ve sistematik bir uygulama ortamına taşırken alternatif yönelimler arayışıyla birlikte bu kopukluğa da çözüm bulmaya gayret etti. Zevk konusunu önemsemeyerek, sıkıcı sanat ürününün anatsallığından sanat enerjisini ayırmaya çalıştı.

Onlar için sanat zihnın nesneler üzerinde ki rasyonel düzenini tesis ettirebilecek bir güç kaynağı olarak ön plana çıktı. En önemli temsilcileri arasında renk tonlamaları ve değişimlere eğilen Josef Albers ,renk soyutlamasıyla dikkat çeken Barnett Newman ,en özgün minimalist eserlerin yaratıcısı Don Judd ,yapıt ve çevre bağlamında tavır geliştiren Robert Morris ve heykel alanında Tonny Smith ,Ronert Bladen ,John McCracken ve Larry Bell'dir. (Beksaç,1993,s.38)

Renk ve biçim kullanımında saflaşmayı hedefleyen minimalistler basit hacimler ve geometrik biçimlerle endüstriyel materyal kullanımına ağırlık vermişlerdir. Galvanize çelik, florosan tüpler, ateş tuğlası, suni köpük, bakır levhalar basit geometrik biçimlerde kullanılmıştır. Sanat eserinin tarzından ziyade tasarımsallığı önemsemiştir. Minimalist düşünce sanatı kesin, ölçülü ve sistematik; zenk konusunu önemsemeyerek sıkıcı sanat ürününün anatsallığından sanat enerjisini ayırmaya çalışmıştır. Onlar için sanat zihnın nesneler üzerindeki rasyonel düzenini tesis ettirebilecek bir güç kaynağı olarak ön plana çıkmıştır.

Sürrealizm; Sürrealizm (Gerçeküstücülük), 20. yy.'ın başlarında Avrupa'da ortaya çıkan bir sanat akımıdır. Şair ve ressamlar I. Dünya Savaşı'nın yol açtığı yıkım karşısında, dehşete kapılmış, akılcı tutuma karşı tavır alarak, bilinç dışının düşsel dünyasına yönelmeye başlamışlardı. 1924'te yayımladıkları Gerçeküstücülük Bildirgesi'nde düşüncenin aklın denetimi olmadan ve ahlâk gibi engelleri hiçe sayarak, ortaya konmasını savundular. Yapıtlarında nesneleri alışılmamış biçimlerde betimleyen Gerçeküstücü sanatçılar, çoğunlukla düşlerin gizli dünyasını dile getirmeye çalıştılar.

Bazen de nesneleri kendi doğal ortamlarından çıkartarak şaşırtıcı, düşsel bir ortama taşıdılar. ([Wowturkey,2009](#))

Gerçeküstücülük Akımı'nın Belçika'daki en önemli temsilcisi olan René Magritte (1898–1967) akıl ile akıl dışı arasındaki çizgiyi yok eden resimler yaptı. Bacakları kadın, üstü balık bir denizkızı; kartal tepeli bir buzul, eğik Pizza Kulesi'ni destekleyen bir kuş tüyü çarpıcı tablolarında yer alan ilgi çekici görüntülerdendir. 1920'den başlayarak, Gerçeküstücülerle ilişki kuran İspanyol ressamı Ruan Miro (1893–1983) beklenmedik biçimler ve renkler kullandı. Resimlerinde yer alan kadın, kuş, yıldız gibi kendine özgü biçimlerdeki motiflerle düşsel görüntüler yarattı. Bu büyülü motiflerle çocuksu bir dünya kurdu. Gerçeküstücülük Akımı'yla neredeyse özdeşleşen, Salvador Dali'nin (1904–1989) anılarından ve düşlerinden esinlenerek yaptığı resimlerinde eriyip akan saatler, gövdesinde çekmeceler taşıyan insanlar, boşlukta uçan eşyalar yer alır. (Wikipedia,2009)

Fütürizm: 1910 yılından itibaren İtalyan ressamı, Carlo Carrà, Boccioni, Luigi Russolo ve sonra da Giacomo Balla, Gino Severini, Milano'da Marinetti ile buluşarak, XVIII. yüzyıldan o güne kadara durgunluk içinde bulunan İtalyan sanatının durumunu inceledikten sonra onu daha dinamik bir akım yoluyla canlandırmak ve bu suretle batı dünyası içinde kaybetmiş olduğu sanat ve fikir itibarını çağdaş espriye ulaştırmak suretiyle yeniden kazandırmak yolundaki düşüncelerini "Fütürist ressamlar" bildirisiyle genç sanatçılara duyurmayı kararlaştırmışlardır.

Bu tezde, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Salihli Meslek Yüksekokulu Deri Konfeksiyon ve Tekstil öğrencileri üzerinde değerlendirme yapılacaktır.

1.1.2.PROBLEM CÜMLESİ

Sanat Akımlarından Pop Art, Op Art, Minimalizmin, Futurizm, Sürrealizmin Moda Tasarım eğitimi veren kurumlarda ders programlarına yansıma dercesine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

1.1.3.ALT PROBLEMLER

1. Sanat akımlarından pop art ın yaratıcılık açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
2. Pop Art'ın renk kullanımı açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
3. Pop Art'ın yapılan tasarımın fonksiyonelliği açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
4. Pop Art'ın tasarımlarda sıra dışı materyal kullanılabilmesi açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
5. Op Art'ın yaratıcılık açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
6. Op Art'ın renk kullanımı açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
7. Op Art'ın yapılan tasarımın fonksiyonelliği açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
8. Op Art'ın Art'ın tasarımlarda sıra dışı materyal kullanılabilmesi açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
9. Minimaliz'in yaratıcılık açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
10. Minimalizmin renk kullanımı açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
11. Minimalizmin yapılan tasarımın fonksiyonelliği açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
12. Minimalizmin tasarımlarda sıra dışı materyal kullanılabilmesi açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
13. Futurizmin yaratıcılık açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
14. Futurizmin renk kullanımı açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
15. Futurizmin yapılan tasarımın fonksiyonelliği açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

16. Futurizmin tasarımlarda sıra dışı materyal kullanılabilmesi açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
17. Sürrealizmin yaratıcılık açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
18. Sürrealizmin renk kullanımı açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
19. Sürrealizmin yapılan tasarımın fonksiyonelliği açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
20. Sürrealizmin tasarımlarda sıra dışı materyal kullanılabilmesi açısından öğretim programlarına yansımaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

1.2.AMAÇ

Araştırmanın temel amacı Sanat Akımlarından Pop Art, Op Art, Minimalizm, Sürrealizm ve Futurizmin moda ile etkileşimi ve bu akımların moda tasarım eğitimi veren kurumların ders içeriklerine yansımalarına ilişkin öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesidir. Elde edilen sonuçlara bağlı olarak programın değerlendirilmesi ile birlikte çözüm önerileri sunmaktır.

Bu çerçevede Moda Tasarım Eğitimi veren kurumlarda eğitim gören öğrencilerin görüşleri alınacaktır.

1.3.ÖNEM

Araştırma moda tasarım eğitimi veren kurumlarda sanat akımlarına ne kadar yer verildiği ve moda tasarımcıların sanatsal açıdan etkileşimlerinin modaya ne kadar yansıdığını görebilmek adına, sanat akımlarının moda tasarım eğitimi veren kurumların ders programlarına ne derece yansıdığına ilişkin öğrenci görüşlerinin alınması adına önemlidir.

1.4.VARSAYIMLAR

1. Araştırmada kullanılan anketi cevaplayan öğrenciler samimi olarak görüş belirtmişlerdir.
2. Araştırmada kullanılan anketin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarında bilgilerine başvurulmuş uzmanların görüşleri yeterlidir.

1.5.SINIRLILIKLAR

Bu araştırma meslek yüksekokullarının Moda Tasarım alanında eğitim gören Deri Konfeksiyon ve Tekstil II. sınıf öğrencilerinin;

Pop Art, Op Art, Minimalizm, Sürrealizm ve Futurizm sanat akımlarının yaratıcılık, renk kullanımı, fonksiyonelliğin kullanılması, sıra dışı materyallerin kullanılması açılarından moda tasarım eğitimi veren kurumların programlarına yansıma derecesine ilişkin olarak görüşleriyle sınırlıdır.

1.6.TANIMLAR

Moda: Belirli bir toplumda uygun görülen ortak zevkler, geçici yaşama, hissetme biçimleridir. Bir nesnenin ya da bir kullanımın birdenbire yaygınlık kazanmasıdır şeklinde de tanımlanabilir. Moda insanların değişiklik arama ve yeni biçimler ortaya koyma tutkusudur.(Olgaç,2006:6)

Tasarım: Bir ürün ortaya koymaya yönelik düşünsel ya da maddi çalışmalar sürecidir.

Moda Tasarımcısı: Bir ürünün çiziminden, kalıbına, üretiminde kalite kontrolüne kadar her alanda bilgi sahibi olan uygulamaya geçebilen yaratıcı kişilere moda tasarımcısı denir.(Anonim,1995:12)

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1.ARAŞTIRMANIN MODELİ

Yapılan bu araştırma sanat akımlarının moda tasarım eğitimi veren kurumların programlarına yansımalarına ilişkin öğrenci görüşlerini kapsamaktadır. Aynı kapsam doğrultusunda bu araştırma, tarama modeline dayalı betimsel (survey) bir araştırmadır. Tarama modelleri varolan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan yaklaşımlardır. Araştırmaya konu olan birey ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır.(Karasar,1998:77)

Survey (betimsel) araştırmalar tekniğine göre anket survey, mülakat survey ve gözlem survey olarak isimlendirilir.(Kaptan,1998:61) Bu araştırmada anket survey modeli kullanılmıştır.

2.2.1.ARAŞTIRMANIN EVRENİ

Araştırmanın evrenini, meslek yüksekokullarında moda tasarım alanında eğitim veren Celal Bayar Üniversitesi Salihli Meslek Yüksekokulu Deri Konfeksiyon bölümünde eğitim gören birinci öğretim öğrencilerinden 30 son sınıf öğrencisi aynı alanda eğitim gören ikinci öğretim öğrencilerinden 50 son sınıf öğrencisi, Tekstil alanında eğitim gören birinci öğretim öğrencilerinden 35 son sınıf öğrencisi ve aynı alanda eğitim gören ikinci öğretim öğrencilerinden 40 son sınıf öğrencisi olmak üzere toplam 155 ön lisans öğrencisinden oluşmaktadır. Bu araştırmanın evreni kapsamında sanat akımlarına yönelik ders almadıklarından bölümlerin birinci sınıf öğrencileri evrene dahil edilmemiştir.

2.2.2.ÖRNEKLEM

Bu araştırmanın örneklemini; Celal Bayar Üniversitesi Salihli Meslek Yüksekokulu moda tasarım alanlarından eğitim gören deri konfeksiyon ve tekstil bölümlerinden toplam “155” ön lisans öğrencisinden “115” i oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında görüşleri alınan örneklem gruplarının seçiminde şans (random) yöntemi kullanılmıştır.

2.3.VERİ TOPLAMA

Alt problemlerle ilgili veri toplama aracı olarak anket formu geliştirilmiştir. Araştırmanın başlangıcında konuyla ilgili kavramlar taranmış elde edilen bilgiler ışığında anket soruları ve seçenekleri geliştirilmiştir.

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anket önce deneme formu niteliğinde hazırlanmış soruların amaca uygunluğu, yeterliliği, ifadesi, dili ve düzeni ile ilgili Mesleki Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinin ve Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü öğretim üyelerinin görüşleri alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda gerekli değişiklikler ve düzeltmeler yapılarak ankete son şekli verilmiştir.

Uygulama başlangıcında anketin içeriği ve amacı katılımcılara açıklanarak sonuçların hiçbir kişi ve kuruma verilmeyeceği belirtilmiştir.

2.4.VERİLERİN ANALİZİ

Araştırma kapsamında ön lisans öğrencilerine uygulanan anketlerden elde edilen veriler bilgisayar ortamında 3-2-1 derecelendirme ölçeğiyle aktararak ,istatistiksel analize tabi tutulmuştur. Yapılan istatistiksel çözümlemelerde “SPSS” programlarından yararlanılmıştır.

Ankette yer alan 1,5,9,12,16,17,22,26,30,44,49,53,55,32,36,47,43.sorular sanat akımlarının moda tasarım ders programlarına yaratıcılık açısından etkilerini,2,6,10,13,18,21,23,27,31,45,47,50,33,42. sorular renk kullanımı açısından etkilerini,4,8,11,15,20,25,29,48,52,54,35,39,40,41. sorular işlevsellik açısından etkilerini,3,7,14,19,24,28,46,51,34,38.sorular ise sıra dışı materyal kullanımı açısından etkilerini ölçmeye ilişkin hazırlanmıştır.

Verilerin SPSS çözümlemelerinde yüzde (%) ,frekans (f) dağılımları hesaplanarak genel aritmetik ortalamaları alınmıştır. Anketlerden elde edilen bulgular tablolar halinde gösterilerek yorumlanmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma kapsamındaki örneklem ve alt problemlerle ilgili bulgular tablo halinde sunularak veriler doğrultusunda yorumlanmıştır.

A-ÖRNEKLEM GRUPLARA İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Araştırma kapsamında kullanılan anketlerin I.bölümlerinde örnekleme oluşturan gruba ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I” de yer almaktadır.

Tablo III.1. Örneklem Grubunun Cinsiyet Ve Bölümlere Göre Dağılımı

Cinsiyet Branşlar	KIZ		ERKEK		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Deri Konfeksiyon	35	30,4	40	34,7	75	62,3
Tekstil	27	23,4	13	11,3	40	34,7

Tablo I-1’e göre ankete katılan öğrencilerden deri konfeksiyon bölümde eğitim alanların %35’i kız,%34,7’si erkektir. Tekstil bölümünde eğitim alan öğrencilerden %23,4’ü kız ,%11,3’ü erkektir.

Buna göre ankete katılanların çoğunluğunu deri konfeksiyon bölümünde eğitim alan erkek öğrenciler ve kız öğrenciler oluşturmaktadır.

B-ALT PROBLEMLERLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM

I.Alt Problemle İlgili Bulgular Ve Yorum:

I.Alt Problem: Sanat Akımlarından Pop Art’ın Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-1” de verilmiştir.

TABLO III.2:Pop Art’ın Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaları

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Ders Programınızda günümüz yaşamına ait ünlü kişiliklerin ya da nesnelerin yaratıcılığınıza etkisine ne derece yer veriliyor?	53	46	37	32,1	25	21,7	115	100
2. Yaptığınız tasarımlarda tüketim dünyasının etkilerinin yaratıcılığınıza faydalarına ders programlarında ne derece yer veriliyor?	45	39,1	42	36,5	28	24,3	115	100
3. Yaratıcılığınıza günlük yaşamada kullanılan araçlar sanayi maddeleri gibi farklı unsurların etkilerine ders programlarınızda ne derece yer veriliyor?	29	25,2	51	44,3	25	21,7	115	100

Tablo I-1’de gözlenen “Ders Programınızda günümüz yaşamına ait ünlü kişiliklerin ya da nesnelerin yaratıcılığınıza etkisine ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %46’sı çok,%32,1’i biraz,%21,7’si hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-1’e göre “Yaptığınız tasarımlarda tüketim dünyasının etkilerinin yaratıcılığınıza faydalarına ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %39,1’i çok ,%36,5’i biraz ,% 24,3’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-1’e de gözlenen “Yaratıcılığınıza günlük yaşamada kullanılan araçlar sanayi maddeleri gibi farklı unsurların etkilerine ders programlarınızda ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %25,2’si çok ,%44,3’ü biraz,%21,7’si hiç yanıtını vermiştir.

Yukarıdaki görüşler doğrultusunda öğrencilerin pop art sanat akımına ders programlarında yeterince yer verilmediği görülmektedir.

II. Alt Problemle İlgili Bulgular Ve Yorum:

II. Alt Problem: Pop Art'ın Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-2” de verilmiştir.

TABLO III.3.Pop Art'ın Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
4. Ders programlarınızda tasarım yaparken parlak renklerin bir arada kullanılmasının önemi üzerinde ne derece duruluyor?	29	25,2	57	49,5	29	25,2	115	100
5. Çizgi roman karelerinde yer alan, reklâm afişlerinde kullanılan renklerin tasarımlarınıza etkileri üzerinde ders programlarında ne derece yer veriliyor?	34	29,5	52	45,2	29	25,2	115	100
6. Ders programlarınızda Emilio Pucci 'nin tasarımlarının renk kullanımınıza etkileri üzerinde ne derece duruluyor?	34	29,5	44	38,2	37	32,1	115	100

Tablo I-2'e göre “Ders programlarınızda tasarım yaparken parlak renklerin bir arada kullanılmasının önemi üzerinde ne derece duruluyor?” sorusuna öğrencilerin %25,2'si çok,%49,5'i biraz,%25,2'si hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-2'de “Çizgi roman karelerinde yer alan, reklâm afişlerinde kullanılan renklerin tasarımlarınıza etkileri üzerinde ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %29,5'i çok,%45,2'si biraz,%25,2'si hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-2'de gözlendiği gibi “Ders programlarınızda Emilio Pucci 'nin tasarımlarının renk kullanımınıza etkileri üzerinde ne derece duruluyor?” sorusuna öğrencilerin %29,5'i çok ,%38,2'si biraz ,%32,1'i hiç yanıtını vermiştir.

Yukarıdaki görüşler doğrultusunda pop art sanat akımının renk kullanımı açısından ders programlarına yansıması yeterli derecede değildir. Ders programında renk kullanımının artırılması gerektiği söylenebilir.

III. Alt Problemle İlgili Bulgular Ve Yorum:

III. Alt Problem: Pop Art'ın Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-3” de verilmiştir.

TABLO III.4. Pop Art'ın Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
7. Ders programlarında, tasarımda canlı renklerin kullanılması tüketim toplumuna ait materyallere yer verilmesi gibi unsurların tasarımınızın fonksiyonelliğine etkileri üzerinde ne derece duruluyor?	29	25,2	63	54,7	23	20	115	100
8. Uygulamaya yönelik derslerde birbiri içinde belli bir uyuma sahip olmayan canlı renklerin kullanıldığı bir tasarımın fonksiyonelliğine etkileri üzerinde ne derece duruluyor?	28	24,3	51	44,3	36	31,3	115	100
9. Ders Programlarında, sıra dışı materyallerin yer aldığı pop art akımının etkisiyle hazırlanmış olan bir tasarımın günlük yaşam içinde işlevselliğine etkilerine derece yer veriliyor?	32	27,8	48	41,7	35	30,4	115	100

Tablo I-3’de “Ders programlarında, tasarımda canlı renklerin kullanılması tüketim toplumuna ait materyallere yer verilmesi gibi unsurların tasarımınızın fonksiyonelliğine etkileri üzerinde ne derece duruluyor?” sorusuna öğrencilerin %25,2’si çok,%54,7’si biraz,%20’si hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-3'e göre "Uygulamaya yönelik derslerde birbiri içinde belli bir uyuma sahip olmayan canlı renklerin kullanıldığı bir tasarımın fonksiyonelliğine etkileri üzerinde ne derece duruluyor?" sorusuna öğrencilerin %24,3'ü çok,%44,3'ü biraz,%31,3'ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-3'de "Ders Programlarında, sıra dışı materyallerin yer aldığı pop art akımının etkisiyle hazırlanmış olan bir tasarımın günlük yaşam içinde işlevselliğine etkilerine derece yer veriliyor?" sorusuna öğrencilerin %27,8'i çok,%41,7'si biraz,%30,4'ü hiç yanıtını vermiştir.

Yukarıdaki sonuçlar doğrultusunda pop art sanat akımının moda tasarım programlarında işlevsellik açısından yeterince yer verilmediğini ve öğrencilerin tasarımların işlevsellikleri açısından yeterli düzeyde eğitim alamadığını söyleyebiliriz.

IV. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

IV. Alt Problem: Pop Art'ın Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-4” de verilmiştir.

TABLO III.5. Pop Art'ın Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
10. Aldığınız uygulama derslerinde tüketim toplumunu konu alan bir kreasyon da sıra dışı materyallerin kullanımına ne derece yer veriliyor?	44	38,2	45	39,1	28	24,3	115	100
11. Ders programlarında, tasarımlarınız da önemli kişiliklerin baskı resimleri ve sıra dışı materyallerin uyumlu olması konusunda ne derece eğitim veriliyor?	38	33	48	41,7	29	25,2	115	100

Tablo I-4’de “Aldığınız uygulama derslerinde tüketim toplumunu konu alan bir kreasyon da sıra dışı materyallerin kullanımına ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %38,2’si çok,%39,1’i biraz,%24,3’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-4’e göre “Ders programlarında, tasarımlarınız da önemli kişiliklerin baskı resimleri ve sıra dışı materyallerin uyumlu olması konusunda ne derece eğitim veriliyor?” sorusuna öğrencilerin % 33’ü çok ,%41,7’si biraz,%25,2’si hiç yanıtını vermiştir.

Yukarıdaki verilere sanat akımlarından pop artın moda tasarım ders programlarında sıra dışı materyal kullanımını yeterince verilmediği öğrencilerin sıra dışı materyalleri doğru yerde kullanabilme becerisinin yeterli olmadığını söyleyebiliriz.

V. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

V. Alt Problem: Op Art'ın Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-5” de verilmiştir.

TABLO III.6. Op Art'ın Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
12. Ders programlarında, renklerin, biçimlerin, çizgilerin görsel etki ile sistematik düzen oluşturması yaratıcılığınıza etkilerine ne derece yer veriliyor?	31	26,9	59	51,3	25	21,7	115	100
13. Ritmik biçimde düzenlenmiş şekillerden oluşan bir yüzeyin yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	29	25,2	52	45,2	34	29,5	115	100
14. Ders programlarında, geometrik şekillerin farklı formlarda derinlik yaratarak kullanılmasının yaratıcılığınıza etkilerine ne derece yer veriliyor?	25	21,7	48	41,7	42	36,5	115	100

Tablo I-5'e göre “Ders programlarında, renklerin, biçimlerin, çizgilerin görsel etki ile sistematik düzen oluşturması yaratıcılığınıza etkilerine ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %26,9'u çok,%51,3'ü biraz,%21,7'si hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-5'de “Ritmik biçimde düzenlenmiş şekillerden oluşan bir yüzeyin yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %25,2'si çok,%45,2'si biraz,%29,5'i hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-5'e göre “Ders programlarında, geometrik şekillerin farklı formlarda derinlik yaratarak kullanılmasının yaratıcılığınıza etkilerine ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %21,7'si çok,%41,7'si biraz,%36,5'i hiç yanıtını vermiştir.

Yukarıdaki verilere göre sanat akımlarından op artın yaratıcılık açısından ders programlarında yeterince yer verilmediği görülmektedir. Ve ders programlarında yaratıcılığa daha fazla yer verilmesi gerektiği söylenebilir.

VI. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

VI. Alt Problem: Op Art'ın Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-6” da verilmiştir.

TABLO III.7. Op Art'ın Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
15. Görsel etkinin olduğu sistematik düzenle oluşturulmuş geometrik şekillerde renk kullanımınızın önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	18	15,6	58	50,4	39	33,9	115	100
16. Ders programlarında, derinliği olan ve göz yanılsamalarını sağlayan şekillerin kullanıldığı kumaşlarla tasarım yaparken renklerin de sistematik olarak kullanılmasına ne kadar yer veriliyor?	23	20	43	37,3	49	42,6	115	100
17. Christian Lacroix tasarımlarının renk kullanımınızda etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	23	20	38	33	54	46,9	115	100

Tablo I-6’da “Görsel etkinin olduğu sistematik düzenle oluşturulmuş geometrik şekillerde renk kullanımınızın önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %15,6’sı çok,%50,4’ü biraz,%33,9’u hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-6’ ya göre “Ders programlarında, derinliği olan ve göz yanılsamalarını sağlayan şekillerin kullanıldığı kumaşlarla tasarım yaparken renklerin de sistematik olarak kullanılmasına ne kadar yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %20’si çok,%37,3’ü biraz,%42,6’sı hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-6’da “Christian Lacroix tasarımlarının renk kullanımınızda etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %20’si çok,%33’ü biraz,%46,9’u hiç yanıtını vermiştir.

Yukarıdaki verilere göre ders programlarında renk kullanımının op art sanat akımı çerçevesinde öğrenciye aktarılmasında yetersiz kalındığı söylenebilir. Op art sanat akımı ile ilgili örneklere derslerde daha fazla yer verilebilir.

VII. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

VII. Alt Problem: Op Art'ın Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-7” de verilmiştir.

TABLO III.8. Op Art'ın Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
18. Optik sanatın moda hâkim olmasının yapılan tasarımların fonksiyonelliğini alıcılar tarafından olumlu yönde etkilerine ders programlarında yer veriliyor?	21	18,2	49	42,6	45	39,1	115	100
19. Vücut özelliklerinin önemli olduğu alıcı kitlelerini dikkate alırsak bu kişilerin büyük geometrik desenlerin hâkim olduğu giysileri alma derecesi ders programlarında ne kadar dikkate alınıyor?	24	20,8	43	37,3	48	41,7	115	100

Tablo I-7’de “Optik sanatın moda hâkim olmasının yapılan tasarımların fonksiyonelliğini alıcılar tarafından olumlu yönde etkilerine ders programlarında yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %18,2’si çok,%42,6’sı biraz,%39,1’i hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-7’ye göre “Vücut özelliklerinin önemli olduğu alıcı kitlelerini dikkate alırsak bu kişilerin büyük geometrik desenlerin hâkim olduğu giysileri alma derecesi ders programlarında ne kadar dikkate alınıyor?” sorusuna öğrencilerin %20,8’i çok,%37,3’ü biraz,%41,7’si hiç yanıtını vermiştir.

Bunun sonucunda; Op art sanat akımının fonksiyonellik açısından moda tasarım ders programlarına etkisini görmek mümkün. Fakat ders programları giysinin fonksiyonelliğinin önemine yeterince yer veriyor ve yetersiz kalıyor diyebiliriz.

VIII. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

VIII. Alt Problem: Op Art’ın Art’ın Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-8” de verilmiştir.

TABLO III.9. Op Art’ın Art’ın Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
20. Ders programlarında, üç boyutlu formlardan oluşan bir yüzeyden tasarım yaparken sıra dışı materyallerin kullanılmasının önemine ne derece yer veriliyor?	31	26,9	48	41,7	36	31,3	115	100
21. Ders programlarında, göz yanılsamalarının etkili olduğu bir kumaşın kullanılacağı tasarımın sıra dışı materyaller ile özgün hale getirilmesine ne derece önem veriliyor?	25	21,7	47	40,8	43	37,3	115	100

Tablo I-8’de “Ders programlarında, üç boyutlu formlardan oluşan bir yüzeyden tasarım yaparken sıra dışı materyallerin kullanılmasının önemine ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %26,9’u çok,%41,7’si biraz,%31,3 hiç yanıtı vermiştir.

Tablo I-8’e göre “Ders programlarında, göz yanılsamalarının etkili olduğu bir kumaşın kullanılacağı tasarımın sıra dışı materyaller ile özgün hale getirilmesine ne derece önem veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %21,7’si çok,%40,8’i biraz,%37,3’ü hiç yanıtı vermiştir.

Yukarıdaki tabloyu incelediğimizde diğer kriterler de olduğu gibi sıra dışı materyal kullanımında da biraz ve hiç seçeneklerinin oranları birbirine çok yakındır. Ve biraz seçeneği her iki soruda da diğer seçeneklere oranla fazladır. Bu neden ders programlarının op art sıra dışı materyal kullanımında da yetersiz kaldığını söyleyebiliriz.

IX. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

IX. Alt Problem: Minimaliz'in Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-9” de verilmiştir.

TABLO III.10. Minimaliz'in Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
22. Ders programlarında, tasarım yaparken kullandığınız materyalleri en aza indirgeyerek tasarımın özünü yansıtmanın yaratıcılığınıza getireceği sınırlılık getiriyor mu?	36	31,3	58	50,4	21	18,2	115	100
23. Yalın ve geometrik bir tasarımda yaratıcılığınızı özgür kullanabilmenize ders programlarında ne derece yer veriliyor?	28	24,3	55	47,8	32	27,8	115	100
24. Calvin Clein , Chanel gibi minimalist modacıların tasarımlarının yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	28	24,3	51	44,3	36	31,3	115	100

Tablo I-9'a göre “Ders programlarında, tasarım yaparken kullandığınız materyalleri en aza indirgeyerek tasarımın özünü yansıtmanın yaratıcılığınıza getireceği sınırlılık getiriyor mu?” sorusuna öğrencilerin %31,3'ü çok,%50,4'ü biraz,%18,2'si hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-9'da yer alan “Yalın ve geometrik bir tasarımda yaratıcılığınızı özgür kullanabilmenize ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %24,3'ü çok,%47,8'i biraz,%27,8'i hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-9' a göre “Calvin Clein , Chanel gibi minimalist modacıların tasarımlarının yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %24,3 çok,%44,3'ü biraz,%31,3'ü hiç yanıtını vermiştir.

Bunun sonucunda minimalizmde yaratıcılığın moda tasarım ders programlarına etkileri öğrenciler tarafından biraz olarak yorumlanmaktadır. Bu da öğrencilerin aldıkları derslerde sanat akımlarından minimalizmin yaratıcılığa yeterince yer vermediğini öğrencilerin bu konuda eksik kaldığını söyleyebiliriz.

X. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

X. Alt Problem: Minimalizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-10” da verilmiştir.

TABLO III.11. Minimalizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
25. Ders programlarında, sade ve kesin tarzlı tasarımlar yaratırken tasarımı ön plana çıkartabilmek için renklerin etkisine ne derece yer veriliyor?	33	28,6	55	47,8	27	23,4	115	100
26. Ders programlarında, geometrik şekillerin kullanıldığı bir tasarımda sadelikten uzaklaşmamak için renklerden yararlanmaya ne derece yer veriliyor?	26	22,6	49	42,6	40	34,7	115	100
27. Ders programlarında artistik çizgilerle ifade edilen minimalist bir tasarımın renk kullanımının etkisine ne derece yer veriliyor?	30	26	44	38,2	41	35,6	115	100

Tablo I-10’ a göre “Ders programlarında, sade ve kesin tarzlı tasarımlar yaratırken tasarımı ön plana çıkartabilmek için renklerin etkisine ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %28,6’sı çok,%47,8’i biraz,%23,4’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-10’da yer alan “Ders programlarında, geometrik şekillerin kullanıldığı bir tasarımda sadelikten uzaklaşmamak için renklerden yararlanmaya ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %22,6’sı çok,%42,6’sı biraz,%34,7’si hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-10’a göre “Ders programlarında artistik çizgilerle ifade edilen minimalist bir tasarımın renk kullanımının etkisine ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %26’sı çok,%38,2’si biraz,%35,6’sı hiç yanıtını vermiştir.

Anket verilerini incelediğimizde ders programlarının minimalizmin renk kullanımı açısından moda ile etkileşiminde yetersiz olduğunu söyleyebiliriz.

XI. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XI. Alt Problem: Minimalizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-11” de verilmiştir.

TABLO III.12. Minimalizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya

DERECESİ	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
ÖNERİLER								
28. Ders programlarında, sadeciliğin ön planda olduğu bir giysi tasarımı yaparken tasarımın işlevselliğinin önemine ne kadar yer veriliyor?	33	28,6	55	47,8	27	23,4	115	100
29. Minimalist bir tasarım yaparken tasarımın özgün olmasının yanı sıra fonksiyonelliğinin de önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	26	22,6	53	46	36	31,3	115	100

Tablo I-11’e göre “Ders programlarında, sadeciliğin ön planda olduğu bir giysi tasarımı yaparken tasarımın işlevselliğinin önemine ne kadar yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %28,6’sı çok,%47,8’biraz,%23,4’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-11’de “Minimalist bir tasarım yaparken tasarımın özgün olmasının yanı sıra fonksiyonelliğinin de önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %22,6’sı çok,%46’sı biraz,%31,3’ü hiç yanıtını vermiştir.

Bunun sonucunda minimalizmin fonksiyonellik açısından değerlendirmesinde tabloda da gördüğümüz gibi biraz yanıtı verenler çoğunlukta olmakla birlikte hiç yanıtı veren öğrenci sayıları da oldukça yüksektir. Sonuç olarak minimalizmin fonksiyonellik açısından ders programlarına etkisi yetersizdir.

XII. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XII. Alt Problem: Minimalizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-12” de verilmiştir.

TABLO III.13. Minimalizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
30. Geometrik şekillerin kullanıldığı bir tasarımda sadelik çizgisinden uzaklaşmadan sıra dışı materyallere yer verilmesinin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	30	26	58	50,4	27	23,4	115	100
31. Yaptığınız tasarımlarda sadelik ön planda ise sıra dışı materyallerin tasarımın özgün olması açısından önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	23	20	54	46,9	38	33	115	100

Tablo I-12 ‘ye göre “Geometrik şekillerin kullanıldığı bir tasarımda sadelik çizgisinden uzaklaşmadan sıra dışı materyallere yer verilmesinin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %26’sı çok,%50,4’ü biraz,%23,4’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-12 ‘de “Yaptığınız tasarımlarda sadelik ön planda ise sıra dışı materyallerin tasarımın özgün olması açısından önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %20’si çok,%46,9’u biraz ,%33’ü hiç yanıtını vermiştir.

Bunun sonucunda minmalizimde sıra dışı materyallerin tasarımlarda ne yönde kullanılması gerektiği öğrenciler tarafından yeterince bilinmiyor. Öğrenci görüşlerine göre biraz yanıtını verenler çoğunlukta olduğu tabloda görülmekte. Ders programlarında minimalizim sıra dışı etkileri yetersiz kalmaktadır.

XIII. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XIII. Alt Problem: Futurizmin Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-13” de verilmiştir.

TABLO III.14. Futurizmin Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
ÖNERİLER								
32. Gelişen teknoloji ve bilgi ağının yaratıcılığınıza etkisinin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	33	28,6	62	53,9	20	17,3	115	100
33. “Giyilebilir Teknoloji” kavramının yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne kadar dikkat ediliyor?	23	20	59	51,3	33	28,6	115	100
34. Elektronik endüstrinin giyim ile işbirliği içinde olmasının yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne kadar dikkat ediliyor?	28	24,3	52	45,2	35	30,4	115	100
35. Teknolojik hareketli çizgilerin tasarımlarınızın özgünlüğüne etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	27	23,4	43	37,3	45	39,1	115	100

Tablo I-13’e göre “Gelişen teknoloji ve bilgi ağının yaratıcılığınıza etkisinin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %28,6’sı çok,%53,9’u biraz,%17,3’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-13’de yer alan ““Giyilebilir Teknoloji” kavramının yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne kadar dikkat ediliyor?” sorusuna öğrencileri %20’si çok,%51,3’ü biraz,%28,6’sı hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-13'te "Elektronik endüstrinin giyim ile işbirliği içinde olmasının yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne kadar dikkat ediliyor?" sorusuna öğrencilerin %24,3'ü çok,%37,3'ü biraz,%39'i hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-13'e göre "Teknolojik hareketli çizgilerin tasarımlarınızın özgünlüğüne etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?" sorusuna öğrencilerin %23,4 çok,%37,3'ü biraz,%39,1'i hiç yanıtını vermiştir.

Yukarıdaki sonuca göre sanat akımlarından fütürizmin moda tasarım eğitimi veren kurumların ders programlarında yaratıcılık açısından yetersiz kaldığını söyleyebiliriz. Tasarım açısından en önemli ilklerden biri olan yaratıcılık öğrenci görüşlerin e yetersiz kalmaktadır buda tasarım yaparken yaratıcı olabilmelerini olumsuz yönde etkiliyor diyebiliriz.

XIV. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XIV. Alt Problem: Futurizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-14” de verilmiştir.

TABLO III.15. Futurizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
ÖNERİLER								
36. Ders programlarında, gelecekçilik kavramının hâkim olduğu bir tarzda renk kullanımınızın kısıtlanmasına dair örneklerle ne derece yer veriliyor?	27	23,4	57	49,5	31	26,9	115	100
37. Endüstriyel giysi tasarımlarında kullanılan renklerin tasarımın etkileyici olmasında ne kadar etkili olduğuna ders programlarında ne derece önem veriliyor?	22	19,1	52	45,2	41	35,6	115	100
38. Ders programlarında, canlı renklerin kullanıldığı futurist çalışmaların örneklerine ne derece yer veriliyor?	29	25,2	44	38,2	42	36,5	115	100

Tablo I-14’de yer alan “Ders programlarında, gelecekçilik kavramının hâkim olduğu bir tarzda renk kullanımınızın kısıtlanmasına dair örneklerle ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %23,4’ü çok,%49,5’ü biraz,%26,9’u hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-14’de “Endüstriyel giysi tasarımlarında kullanılan renklerin tasarımın etkileyici olmasında ne kadar etkili olduğuna ders programlarında ne derece önem veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %19,1’i çok,%45,2’si biraz,%35,6’sı hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-14'e göre "Ders programlarında, canlı renklerin kullanıldığı futurist çalışmaların örneklerine ne derece yer veriliyor?" sorusuna öğrencilerin %25,2'si çok,%38,2'si biraz,%36,5'i hiç yanıtını vermiştir.

Sonuç olarak sanat akımlarından futurizmin modada kullanımına ders programlarında yeterince yer verilmemektedir.

XV. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XV. Alt Problem: Futurizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-15” de verilmiştir.

TABLO III.16. Futurizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
ÖNERİLER								
39. Ders programlarında, geleceğe yönelik yapılan tasarımların işlevsellik derecesine ne kadar dikkat edilmektedir?	28	24,3	44	38,2	43	37,3	115	100
40. Endüstri mühendislerinin uygulamada etkili olduğu tasarımların işlevsellik yönünden alıcı üzerindeki etkisine ders programlarında ne derece yer verilmektedir?	27	23,4	51	44,3	37	32,1	115	100
41. Elektronik dokulu kumaşların kullanıldığı geleceğe yönelik bir tasarımın işlevsellik derecesinin alıcılar üzerinde ki etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	26	22,6	51	44,3	38	33	115	100

Tablo I-15’ göre “Ders programlarında, geleceğe yönelik yapılan tasarımların işlevsellik derecesine ne kadar dikkat edilmektedir?” sorusuna öğrencilerin %24,3’ü çok,%38,2’si biraz,%37,3’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-15’de “Endüstri mühendislerinin uygulamada etkili olduğu tasarımların işlevsellik yönünden alıcı üzerindeki etkisine ders programlarında ne derece yer verilmektedir?” sorusuna öğrencilerin %23,4’ü çok,%44,3’ü biraz,%32,1’i hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-15’e göre “Elektronik dokulu kumaşların kullanıldığı geleceğe yönelik bir tasarımın işlevsellik derecesinin alıcılar üzerinde ki etkilerine ders programlarında ne

derece yer veriliyor?” sorusuna göre öğrencilerin %22,6’sı çok,%44,3’ü biraz,%33’ü hiç yanıtını vermiştir.

Bunun sonucunda futurizmin renk kullanımı açısından moda tasarım ders programlarına etkisi yetersizdir. Renk kullanımı tasarım yaparken en önemli ilkelere dendir. Bu renk kullanımının eksikliği diğer tasarım ilkelerini de olumsuz yönde etkileyebilir diyebiliriz.

XVI. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XVI. Alt Problem: Futurizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-16” da verilmiştir.

TABLO III.17. Futurizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
ÖNERİLER								
42. Geleceğe yönelik tasarımlar da elektronik cihazların yanı sıra sıra dışı materyallerin kullanılmasının tasarım üzerinde ki etkisine ders programlarında ne kadar yer verilmektedir?	26	22,6	54	46,9	35	30,4	115	100
43. Ders programlarında, Futurist çalışmalarda yer alan elektronik cihazlar ya da teknolojik ürünlerin sıra dışı olma özelliğinin tasarım üzerinde etkisine ne derece önem verilmektedir?	24	20,8	53	46	38	33	115	100

Tablo I-16’da “Geleceğe yönelik tasarımlar da elektronik cihazların yanı sıra sıra dışı materyallerin kullanılmasının tasarım üzerinde ki etkisine ders programlarında ne kadar yer verilmektedir?” sorusuna öğrencilerin %22,6’sı çok,%46,9’u biraz,%30,4’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-16’ya göre “Ders programlarında, Futurist çalışmalarda yer alan elektronik cihazlar ya da teknolojik ürünlerin sıra dışı olma özelliğinin tasarım üzerinde etkisine ne derece önem verilmektedir?” sorusuna öğrencilerin %20,8’i çok,%46’sı biraz,%33’ü hiç yanıtını vermiştir.

Bunun sonucunda futurizmin fonksiyonellik açısından yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Ve ders programlarında futurizmin fonksiyonellik açısından tasarımlara yansıma etkilerinin artırılması gerektiği söylenebilir.

XVII. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XVII. Alt Problem: Sürrealizmin Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-17” de verilmiştir.

TABLO III.18. Sürrealizmin Yaratıcılık Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
ÖNERİLER								
44. Ders programlarında, yaptığınız tasarımlarda nesneleri alışılmamış biçimlerde kullanarak yaratıcılığınızı zenginleştirmenize ne derece yer veriliyor?	50	43,4	42	36,5	23	20	115	100
45. Bilinç dışı düşsel dünyanın yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	43	37,3	44	38,2	28	24,3	115	100
46. Ders programlarında, gerçeküstü tasarımlarda giysinin özgünlüğünü ve sıra dışılığını artırmak için renklerden yararlanmanıza ne derece önem veriliyor?	30	26	58	50,4	27	23,4	115	100
47. Christian Dior, John Galliano gibi ünlü modacıların tasarımlarının yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	39	33,9	47	40,8	29	25,2	115	100

Tablo I-17’de “Ders programlarında, yaptığınız tasarımlarda nesneleri alışılmamış biçimlerde kullanarak yaratıcılığınızı zenginleştirmenize ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %43,4’ü çok,%36,5’i biraz,%20’si hiç yanıtı vermiştir.

Tablo I-17’ye göre “Bilinç dışı düşsel dünyanın yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %37,3’ü çok,%38,2’si biraz,%24,3’ü hiç yanıtı vermiştir.

Tablo I-17’de yer alan “Ders programlarında, gerçeküstü tasarımlarda giysinin özgünlüğünü ve sıra dışılığını artırmak için renklerden yararlanmanıza ne derece önem veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %26’sı çok,%50,4’ü biraz,%23,4’ü hiç yanıtı vermiştir.

Tablo I-17’de “Christian Dior, John Galliano gibi ünlü modacıların tasarımlarının yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %33,9’u çok,%40,8’i biraz,%25,2’si hiç yanıtı vermiştir.

Bunun sonucunda futurist çalışmalarda sıra dışı materyallerin kullanılması ile ilgili öğrencilerin yeterli bilgiye sahip olmadıklarını görüyoruz. Ders programlarını futurizme genel olarak baktığımızda yetersiz kalmaktadır diyebiliriz.

XVIII. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XVIII. Alt Problem: Sürrealizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-18” de verilmiştir.

TABLO III.19. Sürrealizmin Renk Kullanımı Açısından Öğretim Programlarına Yansıması

DERECESİ	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
ÖNERİLER								
48. Salvador Dali ve Magritte gibi ressamların eserlerini incelediğinizde renk kullanımınızın etkileşimine ders programlarında ne derece önem veriliyor?	46	40	39	33,9	30	26	115	100
49. Ders programlarında, sıra dışı tasarımlar yaparken renklendirme de kullandığınız renk uyumuna ne derece yer veriliyor?	41	35,6	51	44,3	23	20	115	100

Tablo I-18’de “Salvador Dali ve Magritte gibi ressamların eserlerini incelediğinizde renk kullanımınızın etkileşimine ders programlarında ne derece önem veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %40’ı çok,%33,9’u biraz,%26’sı hiç yanıtı vermiştir.

Tablo I-18’e göre “Ders programlarında, sıra dışı tasarımlar yaparken renklendirme de kullandığınız renk uyumuna ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %35,6’sı çok,%44,3’ü biraz,%20’si hiç yanıtı vermiştir.

Bunun sonucunda sürrealimin renk kullanımı açısından ders programlarına yansımalarına ilişkin öğrenci görüşlerinde tabloda da görüldüğü gibi biraz yanıt çoğunluktadır. Sürrealizmde renk kullanımına önem verilmektedir fakat öğrenci görüşlerine göre yeterli değildir.

XIX. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XIX. Alt Problem: Sürrealizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-19” da verilmiştir.

TABLO III.20. Sürrealizmin Yapılan Tasarımın Fonksiyonelliği Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya

DERECESİ ÖNERİLER	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
50. Gerçeküstü tasarımlarda kullandığınız sıra dışı materyaller tasarımın fonksiyonelliğine etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	41	35,6	46	40	28	24,3	115	100
51. Nesnelerin özünden farklı şekilde tasarımlarınızda yer alması ürününüzün fonksiyonelliğine etkisine ders programlarında ne derece önem verilmektedir?	32	27,8	54	46,9	29	25,2	115	100
52. Sıra dışı tasarımlarda işlevselliğin tasarım üzerindeki etkisine ders programlarında ne kadar önem veriliyor?	42	36,5	39	33,9	34	29,5	115	100
53. Bir materyali sıra dışı hale getirip tasarım üzerindeki etkisini artırmak için farklı nesnelerden yararlanabilmeniz öneminde ders programlarında ne derece yer veriliyor?	39	33,9	46	40	30	26	115	100

Tablo I-19’a göre “Gerçeküstü tasarımlarda kullandığınız sıra dışı materyaller tasarımın fonksiyonelliğine etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %35,6’sı çok,%40’ı biraz,%24,3’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-19’da yer alan “Nesnelerin özünden farklı şekilde tasarımlarınızda yer alması ürününüzün fonksiyonelliğine etkisine ders programlarında ne derece önem verilmektedir?” sorusuna öğrencilerin %27,8’i çok,%46,9’u biraz,%25,2’si hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-19’da “Sıra dışı tasarımlarda işlevselliğin tasarım üzerindeki etkisine ders programlarında ne kadar önem veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %36,5’i çok,%33,9’u biraz,%29,5’i hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-19’a göre “Bir materyali sıra dışı hale getirip tasarım üzerindeki etkisini artırmak için farklı nesnelerden yararlanabilmeniz öneme ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %33,9’u çok,%40’ı biraz,%26’sı hiç yanıtını vermiştir.

Bunun sonucunda sürrealizmin fonksiyonellik açısından diğer kriterlerde olduğu gibi moda tasarım ders programlarında yetersiz kaldığı söylenebilir. Ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu biraz yanıtını vermiştir. Ders programlarına sürrealizmi de fonksiyonelliğin etkileri artırılmalıdır.

XX. Alt Problem İle İlgili Bulgular Ve Yorum:

XX. Alt Problem: Sürrealizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

Bu alt problemin çözümüne ilişkin toplanan veriler aşağıda “Tablo I-20” de verilmiştir.

TABLO I.21. Sürrealizmin Tasarımlarda Sıra Dışı Materyal Kullanılabilmesi Açısından Öğretim Programlarına Yansımaya

DERECESİ	ÇOK		BİRAZ		HİÇ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
54. Gerçeküstü tasarımda giysinin gösterişli ve ilginç olması için sıra dışı materyallerin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?	48	41,7	40	34,7	27	23,4	115	100
55. .Ders programlarında, sürrealizim etkisinin hâkim olduğu tasarımlarda sıra dışı materyallerin yerine ne derece önem veriliyor?	42	36,5	41	35,6	32	27,8	115	100

Tablo I-20’de “Gerçeküstü tasarımda giysinin gösterişli ve ilginç olması için sıra dışı materyallerin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %41,7’si çok,%34,7’si biraz,%23,4’ü hiç yanıtını vermiştir.

Tablo I-20’de yer alan “Ders programlarında, sürrealizim etkisinin hâkim olduğu tasarımlarda sıra dışı materyallerin yerine ne derece önem veriliyor?” sorusuna öğrencilerin %36,5’i çok,%35,6’sı biraz,%27,8’i hiç yanıtını vermiştir.

Bunun sonucunda sürrealizimin önemli bir unsuru olan sıra dışı materyallerin kullanılması etkisi öğrenci görüşleri değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Sürrealizim gerçeküstücülük olarak sıra dışı materyallerin kullanımı akımın temel taşlarından biridir. Ankete katılan öğrencilerin verdikleri cevaplarda biraz seçeneği çoğunluktadır. Bu da moda tasarım ders programlarında sıra dışı materyal kullanımı eksikliğini ortaya koymaktadır.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde uygulanan anketler sonucu elde edilen veriler doğrultusunda ulaşılan sonuçlar verilmiş ve öneriler geliştirilmiştir.

SONUÇLAR

Alt problemlere ilişkin bulguların sonuçları aşağıda verilmiştir.

1. Öğrenci görüşlerine göre pop art sanat akımının moda tasarım ders programlarına etkisi vardır. Bu etkileşimde en önemli unsurlardan biri yaratıcılıktır. Pop art sanat akımının yaratıcılık açısından ders programlarına yansımaları öğrencilerin sanat akımını benimseyip renkli, canlı ve güncel tasarımlar yapabilmesini sağlayabilir. Ders programlarında pop art sanat akımına yer verildiği görülmekte ancak yeterli olduğu söylenemez.
2. Öğrenci görüşlerine göre pop art sanat akımının renk kullanımı açısından moda tasarım ders programlarına etkisi vardır. Pop art sanat akımı öğrencinin renk kullanımını olumlu yönde etkiler ve genel renk bilgisini de geliştirir canlı renklerin uyum içerisinde kullanılmasını sağlar. Ders programlarında pop art sanat akımına renk kullanımı açısından yer verildiği görülmekte ancak yeterli olduğu söylenemez.
3. Öğrenci görüşlerine göre pop art sanat akımının fonksiyonellik açısından etkilerini moda tasarım ders programlarında görmek mümkün. Tüketim toplumunu temel alan sanat akımında bazen abartılı show amaçlı tasarımlar yapılabilir bu durum tasarımın fonksiyonelliğini etkilemektedir. Fonksiyonelliğin az olduğu bir tasarımda da alıcı kitle az olur. Ders programlarında fonksiyonelliğe yer vermekle birlikte yeterli görülmemektedir.
4. Öğrenci görüşlerine göre pop art sanat akımında yaratıcılığın etkili olduğu unsurlardan biri de sıra dışı materyallerin kullanılmasıdır. Ders programlarına pop art sanat akımının sıra dışı materyal kullanımında etkili olduğuna yer verilmiş fakat yeterli görülmemektedir.

5. Öğrenci görüşlerine göre op art sanat akımının etkili olduğu kumaşların kullanılması yaratıcılığı olumlu yönde etkilemektedir. Op art sanat akımı yaratıcılık açısından moda tasarım ders programlarında etkili olmalıdır. Fakat ders programlarında çok az oranda etkili olmakta bu da yeterli görülmemektedir.
6. Öğrenci görüşlerine göre Op art sanat akımının moda tasarımına etkileri için daha detaylı bir renk bilgisine sahip olmak gerekebilir. Ders programlarında renk kullanımına yeterince yer verilmediği araştırmanın sonucunda ortaya çıkıyor.
7. Öğrenci görüşlerine göre op art sanat akımının fonksiyonellik açısından da moda tasarımına etkileri oldukça fazladır. Alıcı kitle üzerinde sınırlama getirebilir. Bu neden tasarım yaparken fonksiyonellik dikkate alınarak tasarım yapılmalıdır. Ders programlarında op art sanat akımının fonksiyonellik açısından önemine yeterince yer verilmediği görülmektedir.
8. Öğrenci görüşlerine göre op art sanat akımında sıra dışı materyal kullanımı Pop Art ve Sürrealizm akımına oranla daha azdır. Bunun nedeni ise şekillerin fazlasıyla hakim olduğu bir sanat akımıdır, sıra dışı materyal kullanımı da tasarımın özünü farklılaştırabilir hem op art sanat akımının etkisinden çıkar hem de fonksiyonelliğine etki eder. Ders programlarında op art sanat akımında sıra dışı materyallerin kullanılması faktörüne yer verilmektedir ancak yeterli görülmemektedir.
9. Öğrenci görüşlerine göre minimalizm sanat akımı sadeciliğin hakim olduğu nesnenin özünü anlatan bir akımdır. Yalın çizgilerin hakim olduğu bu akımının moda tasarımına etkileri de bu yöndedir. Minimalizm sanat akımı günlük yaşamımızda kullanabileceğimiz abartısız giysi tasarımlarında etkilidir. Minimalizmin moda tasarım ders programlarına etkisi olmakla birlikte yeterli görülmemektedir.
10. Öğrenci görüşlerine göre minimalizm sanat akımında kullanılan renklerde sanat akımının özünü yansıtan sadelik ve yalınlıkta etkilidir. Kullanılan renkler sade,

pastel renklerdir. Minimalizm sanat akımını tasarımlarda kullanılabilmesi için renk bilgisinin detaylı bir şekilde bilinmesi gerekir. Moda tasarım ders programlarında minimalizm sanat akımının renk kullanımı açısından etkisi vardır ancak yeterli görülmemektedir.

11. Öğrenci görüşlerine göre minimalizm sanat akımının etkili olduğu tasarımlarda fonksiyonellik oldukça ön plandadır sade ve yalın tasarımlar günlük hayatımızda giyebileceğimiz tasarımlardır. Bu anlamda abartıya yer verilmemesi renklerin karmaşadan uzak olması gibi etkileri de göz önünde bulundurarak fonksiyonelliğin etkili olduğu bir sanat akımıdır diyebiliriz. Anket sonuçlarına göre ise öğrencilerin vermiş olduğu yanıtlardan yola çıkarak ders programların da minimalizm sanat akımının fonksiyonellik açısından etkisine yeterince yer verilmediğini görmekteyiz.
12. Öğrenci görüşlerine göre Minimalizm sanat akımında sıra dışı materyallere yer verilmemektedir. Sürrealizm sanat akımının aksine sadeliğin hakim olduğu sanat akımında sıra dışı materyaller kullanılamaz. Ders programlarında sıra dışı materyal kullanımının önemine yer verildiği ancak öğrenciler tarafından yeterli bulunmadığı görülmektedir.
13. Öğrenci görüşlerine göre Futurizm sanat akımı gelecekçilik olarak bilinmektedir. Futurizmde hareketlilik ve farklılık oldukça önemlidir. Moda tasarımına etkisine bakacak olursak yapılan tasarımlarda endüstri mühendislerinin kullanılması, teknolojiden etkilenilmesi, elektronik cihazların kullanılması gibi unsurlar ile yaratıcılığın en üst noktalarda olduğu bir akımdır. Moda tasarım ders programlarında yeterince yere verilememesini öğrencilerin büyük eksiği olduğunu söyleyebiliriz.
14. Öğrenci görüşlerine göre Futurizm sanat akımında renk kullanımı sınırlıdır diyebiliriz. Daha çok metalik renklerin, siyah ve grinin hakim olduğu sanat akımında renk kullanımından çok tasarımın günümüz teknolojisine uygunluğu ve farklılığı konusudur. Moda tasarım ders programlarında futurist tasarım örneklerine yer verilmesi futurizm sanat akımının etkisinin artırılması gerekmektedir.

15. Öğrenci görüşlerine göre Futurizm sanat akımının moda tasarıma fonksiyonellik açısından etkisi vardır. Lazerli ışıkların kullanıldığı, teknolojik cihazların yer aldığı tasarımlar kullanım açısından sınırlama yaratmaktadır. Defileler de, gösterilerde podyuma uygun giysileri günlük hayatta kullanmak mümkün olmayabilir. Futurizm sanat akımının moda tasarım ders programlarına etkisi vardır ancak araştırma sonucunda yetersiz olduğu gözlenmektedir.
16. Öğrenci görüşlerine göre Futurizm sanat akımında sıra dışı materyallere yere verilmesi mümkündür. Floransanlı giysiler, koltuk kılıfları, masada yapılan etekler gibi nesneler alışılmışın dışında kullanılabilir. Moda tasarım ders programlarında futurizm sanat akımının sıra dışı materyaller açısından etkisi varken bu etkinin yeterli olmadığı söylenebilir.
17. Öğrenci görüşlerine göre Sürrealizm sanat akımında yaratıcılığın etkisi oldukça fazladır. Nesneleri gerçek biçimlerinden çıkartıp farklı yerlerde kullanmak yaratıcılığın etkisini göstermektedir. Moda tasarım ders programlarında sürrealizmin yaratıcılık açısından etkisini görmemiz mümkündür.
18. Öğrenci görüşlerine göre Sürrealizmde renk kullanımına herhangi bir sınırlama yoktur. Renklerin uyumsuzluğunun oluşturduğu bütünlük tablo ve tasarımlarda hemen dikkat çekmektedir. Sürrealizm sıra dışı, gerçeküstü tasarımların yer aldığı bir akımdır bu akımı benimseyen ünlü modacılar nesneleri olduklarından farklı kullanarak akımın etkisini göstermektedirler. Ders programlarında sürrealizmin renk kullanımı açısından etkisine yeterince yer verilememektedir.
19. Öğrenci görüşlerine göre Sürrealist giysilerin fonksiyonelliğine özellikle dikkat edilmelidir. Abartı ve gösterişin hakim olduğu akımda işlevsellik ikinci planda yer alıyor. Yelpazelerden ve babetlerden yapılan başlıklar ağaç dallarından yapılan aksesuarlar bunu açıkça ortaya koyuyor. Araştırmanın sonucunda sürrealizm sanat akımının fonksiyonellik açısından etkisine ders programlarında yeterince yer verilmediğini söyleyebiliriz.
20. Sürrealizm sanat akımında kullanılan en etkili faktör sıra dışı materyallerdir. Bu sıra dışı materyaller akımın temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle sürrealizm açısından sıra dışı materyallerin önemine ders programlarında oldukça fazla yer ayrılmalıdır. Araştırmanın sonucunda sürrealizm akımında sıra dışı materyallerin etkisine ders programlarında yeterince yer verilmediği söylenebilir.
- 21.

ÖNERİLER

Alt problemler kapsamında elde edilen bulguların sonuçları itibari ile geliştirilen öneriler, aşağıda sunulmaktadır.

1.Pop art sanat akımının yaratıcılığa etkilerini ders programlarında artırmak için tüketim toplumunun kullandığı materyallerin farklı yerde nasıl kullanılacağına dair görsel örneklerle daha fazla yer verilmeli. Pop art sanat akımının etkisinde kalmış farklı moda tasarımcıların örnekleri birebir gösterilmelidir.

2.Pop art sanat akımının renk kullanımı açısından etkisinin ders programlarında artırılması için programda yer alan derslerin arasında 1.sınıf dersleri olarak ayrıca renk bilgisi gibi dersler yer almalıdır. Pop art sanat akımının renk kullanımının diğer akımlardan hangi yönlerden ayrıldığı diğer akım örnekleri ile karşılaştırılarak gösterilmelidir.

3.Pop art sanat akımının fonksiyonellik açısından ders programlarına etkisini artırabilmek için işlevsellik derecesi yüksek olan bir tasarım ile show amaçlı tasarımlar karşılaştırılmalı ve pazarlama derslerinde işlevselliğin tasarım açısından önemine daha fazla yer verilmelidir.

4.Pop art sanat akımının sıra dışı materyal kullanımı ile ilgili programa etkilerine daha fazla yer verilmelidir. Bunun içinde sürrealizm sanat akımı gibi sıra dışı materyal kullanılan örnekler gösterilmeli ve uygulama derslerde sıra dışı materyal kullanımı ile ilgili ayrı bir zaman ayrılmalıdır.

5.Op art sanat akımının yaratıcılık açısından ders programlarına etkisi vardır. Bu etkinin derslerde artırılması için op art sanat akımının etkisinde kalmış olan tasarımcıların tasarımları incelenmeli yaratıcılık açısından farklılar görülmelidir. Bunun yanı sıra moda tasarımın en önemli unsurlarından biri olan yaratıcılık ile ilgili ders programlarına ayrıca uygulamalı ve teorik dersler eklenmeli ve bu derslerde yaratıcılığın sınırlarını zorlayan çalışmalar yapılmalıdır.

6.Op art sanat akımının renk kullanımı açısından moda tasarımına etkileri oldukça fazladır. Op art sanat akımının etkili olduğu bir kumaştan tasarım yaparken renk

kullanımı kumaşın derinliğini, hacmini yada varsa göz yansıamalarını bozmayacak şekilde kullanılmalıdır. Araştırma geneline baktığımızda renk kullanımında yetersiz olan öğrenciler için renk bilgisine daha fazla önem verilmeli birebir her akıma ait canlı örneklerle renk kullanımı ve tasarımı etkileri gösterilmelidir.

7.Op art sanat akımının işlevsellik açısından moda tasarımına etkileri fazladır. Op art sanat akımında geometrik şekillerin, göz yansıamaların hakim olduğu derinliklerin yer alıyor olması her vücut şekline uygun olmadığını gösterir. Tasarım ilke ve yöntemlerini kapsayan ayrı bir ders ile öğrenciler tasarım yaparken fonksiyonelliğin önemini daha iyi kavrayabilir ve hangi akımdan etkilenirse daha işlevsel bir ürün çıkarabilir anlayabilir.

8.Op art sanat akımında sıra dışı materyallere diğer sanat akımlarına oranla daha az yer verilmektedir. Op artın etkisi tasarımın farklılaşması için tasarıma oldukça hakimdir bu nedenle sıra dışı materyal kullanımının hangi akım için uygun olduğu yine diğer önerimizde belirttiğimiz gibi tasarım ilke ve yöntemleri dersi ile öğrenci rahatlıkla kavrayabilir.

9.Minimalizm sanat akımı sadeciliğin etkili olduğu bir akımdır. Genellikle markalaşmış günlük hayatta karşımıza çıkan modacıların etkisinde kaldıkları bir akımdır. Bu akımın yaratıcılık açısından etkilerini artırabilmek için uygulamalı derslerin saatleri artırılmalı ve derslerde modayı takip edebilecekleri dergiler, gazeteler takip edilip moda eleştirileri yapılmalıdır.

10.Minimalizm sanat akımında renk kullanımı diğer akımlara oranla daha farklıdır. Akımın etkisinde kalmış olan bir tasarımda pastel ve sade renkleri görmemiz mümkündür. Günlük hayatta rahatlıkla kullanabileceğimiz tasarımlarda genelde tek renk kullanılmaktadır. Verilere göre ders programlarında bu ayrıma çok fazla yer verilmemektedir. Bunun giderilebilmesi için 2.sınıfta başlayan tasarım uygulama derslerine 1.sınıfta yer verilmeli ve 2.sınıfta uygulamasına geçilmelidir.

11.Minimalizmin fonksiyonellik açısından moda tasarımına etkisi çok fazladır. Minimalist tasarım tüketicilerin rahatlıkla alabilecekleri bir tasarım olabilir. Fonksiyonelliğin tasarımdaki önemi aynı zamanda alıcı kitleyi de etkilemektedir. Bu nedenle öğrencilere tasarımın ve işlevselliğin pazardaki yeri gibi konular hakkında

seminerler düzenlenmeli farklı tarzda tasarımlarla akımlara ait tasarımlar eleştirilmelidir.

12.Minimalizmin sıra dışı materyal açısından ders programlarına etkisi fazladır. Bunun nedeni ise minimalizm sanat akımında sadecilik ön planda olduğu için kullanılan aksesuarlarda herhangi bir abartı söz konusu değildir. Sıra dışı materyallerin nerede ve nasıl kullanılacağına dair bilgiler öğrencilere iyi verilmeli bu anlamda sanat akımları ile ilgili dersler programlarda yer almalıdır.

13.Futurizm sanat akımının yaratıcılık açısından moda tasarım ders programlarına etkisi oldukça fazladır. Giyebilir teknoloji kavramı günümüzde etkili olmaya başlamıştır. Türk modacı Hussein Chalayan futurizm ile bizi yurt dışında çok iyi temsil etmektedir. Araştırma sonucunda öğrencilerin futurizm yaratıcılık konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını görmekteyiz. Bunun için ders programlarına gelecekte etkili olan giyebilir teknoloji ile ilgili derslere yer verilmeli uygulamalarda daha elektronik cihazlar kullanılarak tasarım yapabilme kabiliyeti geliştirilmelidir.

14.Futurizm sanat akımında renk kullanımı önemlidir. Diğer sanat akımlarında olduğu gibi canlı, parlak ya da pastel renk kullanımının yanı sıra özellikle siyah gri ve metalik renklere yer verilmektedir. Bu nedenle ders programlarında futurizm akımı ile ilgili ayrıca derslere yer verilmeli ve defileler gösterilmeli bu alanda çalışan modacılarla seminerler düzenlenmelidir.

15.Futurizm sanat akımında fonksiyonellik farklı açılardan ele alınmaktadır. Sürrealizm sanat akımında da olduğu gibi futurizmde de işlevsellik ikinci planda yer alıyor. Nedeni ise yapılan tasarımların geleceğe yönelik olup elektronik cihazlar kullanılmasıdır. Öğrenciler bu konuda bilinçlendirilmeli geleceğin tasarımcıları olarak futurizmin akımının etkisinde kalmış tasarımların ileride işlevselliklerinin önemli olacağı derslerde hazırlanan sunumlarla yada defile gösterileri ile pekiştirilmelidir.

16.Futurizm sanat akımının etkisinde kalmış tasarımlarda sıra dışı materyallere yer verilmektedir. Sıradan valizler çanta haline getirilip koltuk kılıfları elbise ve masa etek olabilir hale gelebilir. Bunlar gerçekte farklı nesnelerin sıra dışı halde kullanılmasıdır. Anket sonuçlarına göre ders programlarında futurizmde sıra dışı materyallerin

kullanılmasına yeterince yer verilmemektedir. Bunun için ders programlarında futurizm akımının etkisinde hazırlanan tasarım örnekleri gösterilmeli ve sıra dışı materyaller analiz edilmelidir.

17.Sürrealizm sanat akımında yaratıcılık diğer kriterlere göre daha ön plandadır. Sürrealizm gerçeküstücülük anlamına gelmektedir tasarımlarda düşselliğe fazlasıyla yer verilmektedir. Ders programlarında sürrealizmde yaratıcılığa diğer akımlara oranla daha fazla yer verilmektedir. Bunlar farklı gösterilerle yada sanat akımlarının moda ile etkileşimi gibi derslerle artırılabilir.

18.Sürrealizmde renk kullanımında belli bir düzen söz konusu değildir. Uyumsuzlukların yarattığı bütün tasarımı sıra dışı hale getirmektedir. Anket sonuçlarına göre renk kullanımı öğrencilerde yetersiz düzeydedir bunun için derslerde sürrealist ressamın tabloları incelenmeli kullanılan renkler analiz edilmeli sürrealist tasarımlarda renk kullanımına örnekler dahilinde dikkat edilmesi gerekmektedir.

19.Sürrealizm sanat akımının etkisinde hazırlanmış tasarımlarda fonksiyonellik ikinci plandadır. Birinci planda tasarım sıra dışı olması ve show amaçlı olmasına dikkat edilmektedir. Ünlü modacılar Dior ve Galliano'nun tasarımlarında bu daha iyi anlayabiliriz. Anket sonuçlarına göre sürrealizmin etkisinde yapılan tasarımlarda fonksiyonelliğin yerine yeterince değinilmemiştir. Öğrenciler bu konuda yetersizdir. Bu nedenle sürrealist modacıların tasarımları gösterilmeli ,analiz edilme ve ders programlarına moda eleştirisi dersi gibi yoruma açık derslerle farklı görüşlerle fonksiyonelliğin yeri ve önemi daha iyi kavranmalıdır.

20.Sürrealizmde sıra dışı materyal kullanımı en önemli etmendir. Nesnelerin gerçek boyutlarından çıkarak farklı şekillerde kullanılması tasarıma sürrealist bir hava kazandırmaktadır. Ancak anket verilerine göre öğrenciler bu konuda yetersizdir bu nedenle materyal kullanımı ile ilgili derslerin müfredatlara eklenmesi öğrencilerin bu konuda daha bilinçli olmasını sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

ALTINAY ,Hüsniye .(1989). Ankara'daki Yüksek Öğrenim Gençliğinin İyi Giyim Ve Moda Hakkındaki Görüşleri Ve Bunu Uygulayabilme Olanakları. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.)

ARSEVEN, Ali D.(2004). Anket Hazırlama. Ankara : Gündüz Yayıncılık.

ATAN, Ahmet.(2006). Resimli Resim Sözlüğü. Ankara: Asil Yayıncılık.

AYKUL ,Fatma.(2006). Giyim, Hazır Giyim, Moda Tasarımı Öğrencilerinin Alanlarındaki Teknolojik Gelişme Ve Yenilikleri Takip Etme Ve Kullanma Düzeylerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

BEKSAÇ, Engin (1993).Avrupa Sanatına Giriş. İstanbul: Engin Yayıncılık.

BAUDOT. François.(2001).Modanın Yüzyılı. İstanbul: Güncel Yayıncılık

BOSQUET.Françoise.(1989). Kenzo. Reliure Sırc.

BİLGİN, Sıdıka. (1993).Türkiye’de Moda Tasarım Eğitimi Programlarının Değerlendirilmesi Ve Japonya-Hiroshima Örneği. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

DIAMOND, Jay-Ellen.(1990). The World Of Fashion. Fairchild Publications-New York.

DRAKE, Nicholas.(1994). Fashion Illustration Today. Thames And Hudson.

ERDOĞAN, Naile.(2006). Moda Tasarım Programlarında Tasarımcıya Kazandırılan Yeterliliklerin Hazır Giyim Sektörünün Beklentilerini Karşılama Düzeyinin

İncelenmesi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

EYUBOĞLU, Bedri Rahmi.(1986).Bütün Eserleri 3 Resme Başlarken. Ankara: Bilgi Yayınevi.

ERİNÇ, M.Sıtkı.(2004).Sanatın Boyutları. Ankara: Ütopya Yayınevi.

EVERETT, Judith.(1996).Guide To Producing A Fashion Show.Fairchild Publications-New York.

GÖRGÜNAY KIRGIZOĞLU, Neriman.(1992). Giyim Sanatı Ve Kişisel Görünüm. Ankara.

GOLBİN, Pamela.(2001). Fashion Designers. Watson-Guption Publications-New York

GOMBRICH, E.H.(1992). Sanatın Öyküsü. Ankara: Remzi Kitabevi.

İSLAMOĞLU, Ahmet Hamdi.(2003). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. İstanbul: Beta Yayıncılık.

KAPTAN, Saim.(1998). Bilimsel Araştırma Ve İstatistik Teknikleri. Ankara.

KUTLU ,Nurcan.(2001).Hazır Giyim İşletmelerinde Tasarım Sürecine Yönelik Bir Araştırma. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.(Yüksek Lisans Tezi).

LEVENE, Malcolm. **MAYFIELD**, Kate.(2001). 10 Steps To Fashion Freedom. Crown Publishers-New York

PAK ,Saadet .(1996). Üniversitelerin Giyim-Hazır Giyim-Moda Konfeksiyon Bölümü Mezunlarının Hazır Giyim İşletmelerinde ki Yeterliliğine İlişkin İşletme Yöneticilerinin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

SECOND Edition.(1989). The Art Of Fashion Draping.Fairchild Publications-New York.

ŞEKERCİ ,Haldun.(2006). Dumlupınar Üniversitesi Kütahya Meslek Yüksekokulu Görsel Sanatlar Programları Bölümü Uygulamalı Teknolojisi Programının

İncelenmesi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

TANSUĞ. Sezer.(1997).Gelenek Işığında Çağdaş Sanat. İstanbul: İz Yayıncılık.

TANSUĞ, Sezer.(1988). Türk Resminde Yeni Dönem. İstanbul: Remzi Kitabevi.

TANSUĞ, Sezer .(1991). Çağdaş Türk Sanatı. İstanbul: Remzi Kitabevi.

TURANİ, Adnan.(2005).Dünya Sanat Tarihi. Ankara: Remzi Kitabevi

TÜRKDOĞAN, Tansel.(2004). Çağdaş Sanat Karakteri 60 Sonrası Akımlar Sanat Söyleşileri. Ankara: Piramit Yayıncılık.

UYAR ,Şerife .(2006). Ankara İlinde Bulunan Üniversitelerde Moda Tasarım Eğitimi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

OLGAÇ, Pınar.(2006). Moda Resmi. İstanbul: Ya-Pa Yayıncılık.

ZENGİNGÖNÜL, Nuran.(2003).Giyimde Moda Akımları Ve Öncü Tasarımcılar.(Ders Notları)

İNTERNET SİTELERİ

www.style.com

www.modaturkiye.com

www.medyamoda.com

www.modahaber.com

www.modamoda.net

www.modaelinizde.com

www.giorgioarmani.com

www.planetizen.com

www.renkmoda.com

www.kenzo.com

www.emiliopucci.com

www.chanelchooser.com

www.fashionize.com

www.pierrecardin.com

www.weblo.com

www.dior.com

www.runtom.wordpress.com

www.prada.com

www.calvinclain.com

www.xanga.com

www.artknowledgenews.com

www.britannica.com

www.jeanpatou.com

www.stylebubble.com

www.abcgallery.com

www.artintpicture.com

www.wikipedia.com

www.jeeyun.com

www.seihin.com

EKLER

Ek-1: SÜRREALİZM ÖRNEK TABLOLAR

RESİM NO:1

SANATÇI ADI: SALVADOR DALİ

TABLONUN ADI: Uyku

TABLONUN YILI:1937

ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Tuval üzerine yağlıboya.

ÇALIŞMANIN KONUSU: Uykunun koza içinde saklı gerçek bir canavar olduğunu anlatıyor.

KOMPOZİSYON: Uykuyu bir canavar olarak gösterdiği tabloda morfolojisi ve geçmişe özlemi 11 koltuk değneğine dayalı olarak gösterilmiş ve bunlarda kozalara gizlenmiştir.

RESİM NO:2

SANATÇI ADI: SALVADOR DALÍ

TABLONUN ADI: Belleğin inadı-Eriyen Saatler

TABLONUN YILI:1931

ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Tuval üzerine yağlıboya.

ÇALIŞMANIN KONUSU: Erimiş Camembert peyniri ile ilgili bir düşten kaynaklanan ünlü "yumuşak" saatler.

KOMPOZİSYON: Resimde görülen eriye saatlerin bulunması ve Camembert peyniri olarak nitelendirilen bir beyaz lekenin kompozisyonun ortasında yerde bulunuyor.

RESİM NO:3

SANATÇI ADI: SALVADOR DALİ

TABLONUN ADI: Yanan Zürafa

TABLONUN YILI:1936–37

ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Tuval üzerine yağlıboya

ÇALIŞMANIN KONUSU: Çekmeceli kadın silüeti ve yanan zürafa.

KOMPOZİSYON: Resmin ortasında Salvador Dali'nin vazgeçilmezlerinden çekmeceli kadının deforme edilmiş halini görüyoruz. Arka planda ise yine deformasyona uğramış bir kadın silüeti ve yanan zürafa var.

RESİM NO: 4

SANATÇI ADI: RENE MAGRİTTE

TABLONUN ADI: Hafıza.

TABLONUN YILI:1948.

ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Tuval üzerine yağlıboya.

ÇALIŞMANIN KONUSU: Düşünceyi ve hafızayı anlatan bir tablo.

KOMPOZİSYON: Deniz ve bulutların oluşturduğu bütünlük Magritte'nin tablolarında da çokça rastlanan bir durum. Hafıza adlı tablosunda yaprak ve kan geçmişe dair hatırlanmak istenmeyen duyguları anlatıyor olabilir.

RESİM NO:5

SANATÇI ADI: RENE MAGRİTTE

TABLONUN ADI: Tehdit edilen suikastçı. (*The Menaced Assassin.*)

TABLONUN YILI:1926

ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Tuval üzerine yağlıboya.

ÇALIŞMANIN KONUSU:Rene bu tablosun da yine kendi tarzı ile sosyal bir mesaj veriyor. Yatakta yatan çıplak kadın figürünün ağzından akan kan şiddete maruz kaldığını gösteriyor ve bu durum olurken balkondan izleyici üç adam ve evin içinde de birbirinden habersiz üç insan bulunuyor.

KOMPOZİSYON: Tabloda yedi insan figürü bulunuyor arkada da olsa en çok dikkat çeken yatakta yatan çıplak kadın ve arkada bulunan üç adam herkesin farklı bir görevi olduğu ifadelerinden açıkça belli oluyor.

RESİM NO:6

SANATÇI ADI: CHIRICO

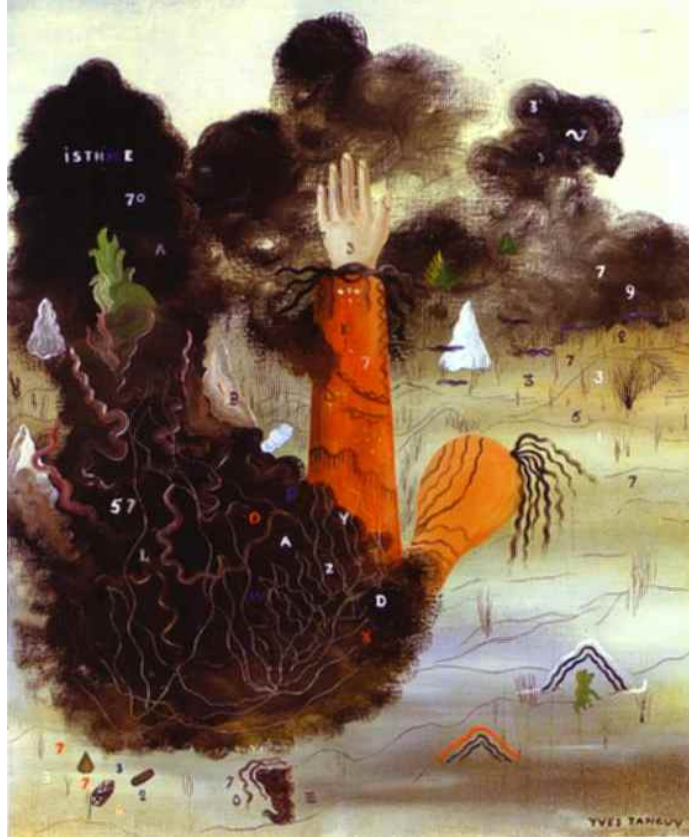
TABLONUN ADI: *Le Duo (Les Mannequins de la tour rose)*

TABLONUN YILI:1915

ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Tuval üzerine yağlıboya.

ÇALIŞMANIN KONUSU: Chirico bu tablosunda da insan psikolojisini anlatıyor. Biri diğerinden daha kısa olan figürlerden kısa olan diğerinin gölgesinde kalıyor ve sığmıyor olabilir.

KOMPOZİSYON: Mekan olarak yine diğer tablolara benzer bir görüntü ve figürlerin yerleri kompozisyonu Chirico'nun tablosu olduğunu ortaya koyuyor.

RESİM NO:7

SANATÇI ADI:YVES TANGUY

TABLONUN ADI: Bulutlardaki El.(The Hand in the Clouds.)

TABLONUN YILI:1927

ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Tuval üzerine yağlıboya.

ÇALIŞMANIN KONUSU: Tanguy sürrealist ressamlar arasında kendine has stili olan bir ressam bu tablosunda da yere düşünce ateşlerin yada karamsar bir ortamın içine düşeceğini ve kurtuluş için bulutlara elini uzattığını söyleyebiliriz.

KOMPOZİSYON: Siyahın tonlarının ağırlıkta olduğu bir tablo yere düşen figürün kırmızı renkte olması da tabloda renk bütünlüğünü sağlıyor.

Ek-2: SÜRREALİZM ÖRNEK TASARIMLAR**RESİM NO:8**

Dior'un sürrealist bir modacı olduğunu yaptığı başlık tasarımları yada saçta kullandığı aksesuarlarda da görebiliyoruz. Üstte gördüğümüz başlıkta küçük lambalar gibi görünen fenerler tellerle saçta monte edilmiş ve mankenin makyajı ile farklı bir bütünleşme sağlanmış. Dali'nin çekmeceli kadını gibi Dior'unda çatallı başlığı, ya da fenerli başlığı farklı tasarımları gerçeküstü hava yansıtıyor.

RESİM NO: 9

17 no'lu tasarım Salvador'un 1943 yılında yaptığı Yeni İnsanın Doğuşunu İzleyen Jeopolitik Çocuk adlı tablosundan esinlenilmiş bir hava yansıtıyor. O tabloda yumurtanın içinden çıkan bir insanı izleyen bir kadın ,kadının ardına saklanmış bir çocuk vardı burada da sanki bir yumurtanın içinden çıkmaya çalışan kadını podyumda görüyoruz tasarım oldukça abartılı ve gerçeküstü olmakla birlikte kadın giysilerin arasında kaybolmuş görünüyor.

JOHN GALLIANO**RESİM NO: 10**

Galliano'nun bu başlık tasarımı tam anlamıyla sürrealist bir hava taşıyor. Ayakkabı olarak kullandığımız babetleri bağcıklarını havada dik tutarak çok şık bir başlık tasarımı haline getiriyor.

RESİM NO:11

Başlıkta bulunan yelpazelere elbiseye gerçeküstü bir hava katmış ve elbisenin kesiminden duruşuna ve sunuşuna kadar farklılık taşıyor ki bu sürrealizm için çok çok önemlidir.

RESİM NO:12

Sürrealizmi temsil eden önemli tasarımlardan biridir. Kâğıt ve kumaş karışımı bu tasarımda dikkati çeken kullanılan kasnak ve kasnağın hemen altından görünen ayakkabının üzerine kadar düşen tül ve kumaş karışımı içlik. Başlıkta kullanılan üç kat kumaş ve elde tutulan diğerlerine oranla daha küçük olan valiz aksesuarlar arasında koleksiyonu simgeliyor.

EK-3: ARAŞTIRMANIN ANKETİ

SANAT AKIMLARININ MODA TASARIM EĞİTİMİ VEREN KURUMLARIN PROGRAMLARINA YANSIMALARINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ.

Sevgili Öğrenciler;

Bu anket sizlerin “Giysi Tasarımı-Stilistik Uygulamaları-Moda Tarihi” derslerinde almış olduğunuz eğitim göz önüne alınarak sanat akımlarının moda tasarım eğitiminize etkilerini belirlemek ve bu yönde görüşlerinizi almak amacıyla hazırlanmıştır. Vereceğiniz samimi ve doğru cevaplar araştırmanın geçerliliğini güvenilirliğini artıracaktır.

Anket 6 kısımdan oluşmaktadır.

Birinci kısımda kişisel bilgilerle ilgili sorular bulunmaktadır. Ankette kimliğinizi ortaya çıkaracak herhangi bir bilgi yoktur. Ve verdiğiniz cevaplar sadece bu araştırma çerçevesinde kullanılacaktır.

Diğer beş bölümde sanat akımlarının moda tasarım eğitimi programlarına etkilerini değerlendirmek adına hazırlanan sorular bulunmaktadır.

Ankete ayırdığınız zaman ve gösterdiğiniz ilgiden dolayı teşekkür ederim.

Hazırlayan

Nurcan KILINÇ
Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

Uzmanın ;

Adı, Soyadı:	
Unvanı:	
Bağlı bulunduğu üniversite:	
E-posta adresi:	
Telefon:	

BÖLÜM 1

Mesleki Ve Kişisel Bilgiler

1. Bölümünüz:
2. Cinsiyetiniz:

BÖLÜM II-POP ART İLE İLGİLİ SORULAR

Derecesi Görüşleriniz	Çok	Biraz	Hiç
1. Ders Programınızda günümüz yaşamına ait ünlü kişiliklerin ya da nesnelerin yaratıcılığınıza etkisine ne derece yer veriliyor?			
2. Ders programlarınızda tasarım yaparken parlak renklerin bir arada kullanılmasının önemi üzerinde ne derece duruluyor?			
3. Aldığınız uygulama derslerinde tüketim toplumunu konu alan bir kreasyon da sıra dışı materyallerin kullanımına ne derece yer veriliyor?			
4. Ders programlarında, tasarımda canlı renklerin kullanılması tüketim toplumuna ait materyallere yer verilmesi gibi unsurların tasarımınızın fonksiyonelliğine etkileri üzerinde ne derece duruluyor?			
5. Yaptığınız tasarımlarda tüketim dünyasının etkilerinin yaratıcılığınıza faydalarına ders programlarında ne derece yer veriliyor?			
6. Çizgi roman karelerinde yer alan, reklâm afişlerinde kullanılan renklerin tasarımlarınıza etkileri üzerinde ders programlarında ne derece yer veriliyor?			
7. Ders programlarında, tasarımlarınız da önemli kişiliklerin baskı resimleri ve sıra dışı materyallerin uyumlu olması konusunda ne derece eğitim veriliyor?			
8. Uygulamaya yönelik derslerde birbiri içinde belli bir uyuma sahip olmayan canlı renklerin kullanıldığı bir tasarımın fonksiyonelliğine etkileri üzerinde ne derece duruluyor?			
9. Yaratıcılığınıza günlük yaşamada kullanılan araçlar sanayi maddeleri gibi farklı unsurların etkilerine ders programlarınızda ne derece yer veriliyor?			
10. Ders programlarınızda Emilio Pucci 'nin tasarımlarının renk kullanımınıza etkileri üzerinde ne derece duruluyor?			
11. Ders Programlarında, sıra dışı materyallerin yer aldığı pop art akımının etkisiyle hazırlanmış olan bir tasarımın günlük yaşam içinde işlevselliğine etkilerine derece yer veriliyor?			

BÖLÜM-III OP ART İLE İLGİLİ SORULAR

Görüşleriniz	Derecesi			
		Çok	Biraz	Hiç
12. Ders programlarında, renklerin, biçimlerin, çizgilerin görsel etki ile sistematik düzen oluşturması yaratıcılığınıza etkilerine ne derece yer veriliyor?				
13. Görsel etkinin olduğu sistematik düzenle oluşturulmuş geometrik şekillerde renk kullanımınızın önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
14. Ders programlarında, üç boyutlu formlardan oluşan bir yüzeyden tasarım yaparken sıra dışı materyallerin kullanılmasının önemine ne derece yer veriliyor?				
15. Optik sanatın modaya hâkim olmasının yapılan tasarımların fonksiyonelliğini alıcılar tarafından olumlu yönde etkilerine ders programlarında yer veriliyor?				
16. Ritmik biçimde düzenlenmiş şekillerden oluşan bir yüzeyin yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
17. Ders programlarında, geometrik şekillerin farklı formlarda derinlik yaratarak kullanılmasının yaratıcılığınıza etkilerine ne derece yer veriliyor?				
18. Ders programlarında, derinliği olan ve göz yanılsamalarını sağlayan şekillerin kullanıldığı kumaşlarla tasarım yaparken renklerin de sistematik olarak kullanılmasına ne kadar yer veriliyor?				
19. Ders programlarında, göz yanılsamalarının etkili olduğu bir kumaşın kullanılacağı tasarımın sıra dışı materyaller ile özgün hale getirilmesine ne derece önem veriliyor?				
20. Vücut özelliklerinin önemli olduğu alıcı kitlelerini dikkate alırsak bu kişilerin büyük geometrik desenlerin hâkim olduğu giysileri alma derecesi ders programlarında ne kadar dikkate alınıyor?				
21. Christian Lacroix tasarımlarının renk kullanımınızda etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				

BÖLÜM IV-MİNİMALİZM İLE İLGİLİ SORULAR

Görüşleriniz	Derecesi	Çok	Biraz	Hiç
22. Ders programlarında, tasarım yaparken kullandığınız materyalleri en aza indirgeyerek tasarımın özünü yansıtmanın yaratıcılığınıza getireceği sınırlılık getiriyor mu?				
23. Ders programlarında, sade ve kesin tarzlı tasarımlar yaratırken tasarımı ön plana çıkartabilmek için renklerin etkisine ne derece yer veriliyor?				
24. Geometrik şekillerin kullanıldığı bir tasarımda sadelik çizgisinden uzaklaşmadan sıra dışı materyallere yer verilmesinin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
25. Ders programlarında, sadeliğin ön planda olduğu bir giysi tasarımı yaparken tasarımın işlevselliğinin önemine ne kadar yer veriliyor?				
26. Yalın ve geometrik bir tasarımda yaratıcılığınızı özgür kullanabilmenize ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
27. Ders programlarında, geometrik şekillerin kullanıldığı bir tasarımda sadelikten uzaklaşmamak için renklerden yararlanmaya ne derece yer veriliyor?				
28. Yaptığınız tasarımlarda sadelik ön planda ise sıra dışı materyallerin tasarımın özgün olması açısından önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
29. Minimalist bir tasarım yaparken tasarımın özgün olmasının yanı sıra fonksiyonelliğinin de önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
30. Calvin Klein , Chanel gibi minimalist modacıların tasarımlarının yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
31. Ders programlarında artistik çizgilerle ifade edilen minimalist bir tasarımın renk kullanımının etkisine ne derece yer veriliyor?				

BÖLÜM V-SÜRREALİZM İLE İLGİLİ SORULAR

Derecesi Görüşleriniz	Çok	Biraz	Hiç
32. Ders programlarında, yaptığınız tasarımlarda nesneleri alışılmamış biçimlerde kullanarak yaratıcılığınızı zenginleştirmenize ne derece yer veriliyor?			
33. Salvador Dali ve Magritte gibi ressamların eserlerini incelediğinizde renk kullanımınızın etkileşimine ders programlarında ne derece önem veriliyor?			
34. Gerçeküstü tasarımda giysinin gösterişli ve ilginç olması için sıra dışı materyallerin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?			
35. Gerçeküstü tasarımlarda kullandığınız sıra dışı materyaller tasarımın fonksiyonelliğine etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?			
36. Bilinç dışı düşsel dünyanın yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?			
37. Ders programlarında, gerçeküstü tasarımlarda giysinin özgünlüğünü ve sıra dışılığını artırmak için renklerden yararlanmanıza ne derece önem veriliyor?			
38. Ders programlarında, sürrealizm etkisinin hâkim olduğu tasarımlarda sıra dışı materyallerin yerine ne derece önem veriliyor?			
39. Nesnelerin özünden farklı şekilde tasarımlarınızda yer alması ürününüzün fonksiyonelliğine etkisine ders programlarında ne derece önem verilmektedir?			
40. Sıra dışı tasarımlarda işlevselliğin tasarım üzerindeki etkisine ders programlarında ne kadar önem veriliyor?			
41. Bir materyali sıra dışı hale getirip tasarım üzerindeki etkisini artırmak için farklı nesnelerden yararlanabilmeniz öneme ders programlarında ne derece yer veriliyor?			
42. Ders programlarında, sıra dışı tasarımlar yaparken renklendirme de kullandığınız renk uyumuna ne derece yer veriliyor?			
43. Christian Dior, John Galliano gibi ünlü modacıların tasarımlarının yaratıcılığınıza etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?			

BÖLÜM VI-FUTURİZM İLE İLGİLİ SORULAR

Görüşleriniz	Derecesi			
		Çok	Biraz	Hiç
44. Gelişen teknoloji ve bilgi ağının yaratıcılığınıza etkisinin önemine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
45. Ders programlarında, gelecekçilik kavramının hâkim olduğu bir tarzda renk kullanımınızın kısıtlanmasına dair örneklerle ne derece yer veriliyor?				
46. Geleceğe yönelik tasarımlar da elektronik cihazların yanı sıra sıra dışı materyallerin kullanılmasının tasarım üzerinde ki etkisine ders programlarında ne kadar yer verilmektedir?				
47. Endüstriyel giysi tasarımlarında kullanılan renklerin tasarımın etkileyici olmasında ne kadar etkili olduğuna ders programlarında ne derece önem veriliyor?				
48. Ders programlarında, geleceğe yönelik yapılan tasarımların işlevsellik derecesine ne kadar dikkat edilmektedir?				
49. “Giyilebilir Teknoloji” kavramının yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne kadar dikkat ediliyor?				
50. Ders programlarında, canlı renklerin kullanıldığı futurist çalışmaların örneklerine ne derece yer veriliyor?				
51. Ders programlarında, Futurist çalışmalarda yer alan elektronik cihazlar ya da teknolojik ürünlerin sıra dışı olma özelliğinin tasarım üzerinde etkisine ne derece önem verilmektedir?				
52. Endüstri mühendislerinin uygulamada etkili olduğu tasarımların işlevsellik yönünden alıcı üzerindeki etkisine ders programlarında ne derece yer verilmektedir?				
53. Elektronik endüstrinin giyim ile işbirliği içinde olmasının yaratıcılığınıza etkisine ders programlarında ne kadar dikkat ediliyor?				
54. Elektronik dokulu kumaşların kullanıldığı geleceğe yönelik bir tasarımın işlevsellik derecesinin alıcılar üzerinde ki etkilerine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				
55. Teknolojik hareketli çizgilerin tasarımlarınızın özgünlüğüne etkisine ders programlarında ne derece yer veriliyor?				

EK-4: CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ ANKET İZİN KÂĞIDI

**EK-5: CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ SALİHLİ MESLEK YÜKSEKOKULU
DERİ KONFEKSİYON VE TEKSTİL BÖLÜMLERİ DERS PROGRAMI**

**SALİHLİ MESLEK YÜKSEKOKULU DERİ
KONFEKSİYON VE TEKSTİL BÖLÜMLERİ
DERS PROGRAMI**

MANİSA -2009